

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:

Miesięcznie we

Lwowie 4 zł 50 gr.

dostawą do do-

mu i w całej

Polsce i przesy-

łką pocztową 4 zł

80 gr., zagranicą

miesięcznie 6 zł

50 gr.

Dla urzędników

państwowych i

nauczycieli

miesięcznie 3 zł.

KULTURA LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
19,

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.

Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.

Min. Zdziechowski i... „Kooprolna“.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 lutego.

Najwyższa Izba Kontroli Państwa zajęła się już zbadaniem afery „Kooprolnej”. Wyjaśniliśmy już na czym polega ta afery. Nie powracaliśmy do tej sprawy, gdyby nie zdumiewające zarządzenie ministra Zdziechowskiego. A więc „Kooprolna” jest instytucją ziemianką, mającą za zadanie prowadzenie interesów tej warstwy, ułatwianie jej zbytu produkcji rolnej itp. Latem uzyskała ta instytucja w bankach angielskich pożyczkę w wysokości jednego miliona funtów szterlingów.

Transakcja ta miała się stać początkiem spieniężenia urodzaju na rynku angielskim. Tak się też stało. Bank Gospodarstwa Kraj. za poręką ministra skarbu udzielił gwarancji na tę pożyczkę. Panowie ziemianie spieniężyli swe transporty, otrzymane waluty ulokowali zapewne w „Bank of England”, ale za spłatą należności jakoś się nie kwapili. Czy aby — jak to jest przepisane — dostarczyli Bankowi Polskiemu choć część walut t. zw. eksportowych, o tem mógłby nas pouczyć p. prezes Karpiński, gdyby wiedział i chciał. Faktem jest, że niedawno temu panowie z „Kooprolnej” bez zająkowania się zakomunikowali rządowi, że przypadającej raty marcowej nie zapłacą, bo... nie mają pieniędzy. A stąd wniosek jest jedyny: zapłacić musi za nich skarbu państwa.

Bezwstyd tej propozycji może oburzać tylko ludzi stojących poza tego rodzaju „polityką gospodarczą”. P. min. Zdziechowski, jako że sam należy do warstwy ziemiankiej, uczuł litość dla „poważnej instytucji” i polecił swym urzędnikom przelać z funduszy państwowych do Banku Gosp. Kraj. skromną sumę 2 miliony złotych na rachunek „Kooprolnej”. Zarządzenie to wywołało istne zdumienie wśród podwładnych p. Zdziechowskiego. Twierdzili oni, że należałoby dokonać rewizji w tej instytucji, zbadać, czy istotnie jest niewypłacalna, czy i gdzie ulokowała wpływy za zrealizowane zagranicą zboże, a przede wszystkim zabezpieczyć interesy skarbu, jeżeli rząd ma przejąć zobowiązania firmy.

P. min. Zdziechowski — jak słychać — zlekceważył sobie te rzeczowe argumenty swych podwładnych i — przeprowadził swoje. Bankowi Gosp. Kraj. przekazano 2 mil. zł. ze skarbu państwa na rachunek „Kooprolnej”.

Czy zabezpieczono przytem interesy skarbu, czy troska o biednych ziemian, tak bliska sercu p. Zdziechowskiego nie będzie kosztowała

Sprawa powrotu Marsz. Piłsudskiego do armji weszła na pomyslnie tory.

Minister gen. Żeligowski spowodował wyjaśnienie sytuacji.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 lutego.

Dziś Rada ministrów odbyła posiedzenie, na którym min. spraw wojsk. gen. Żeligowski zgłosił wniosek nagły, aby rząd wycofał z Sejmu projekt ustawy o organizacji naczelných władz wojskowych.

Wobec tego, że projekt ten nie jest szczegółowo znany ministrom obecnego gabinetu, postanowiono rozpatrzyć go szczegółowo i rozpocząć dyskusję nad nim na najbliższym posiedzeniu, które odbędzie się w śróde.

Rząd zrewiduje swe stanowisko wobec projektu ustawy o organizacji naczeln. władz wojsk.

Medale pamiątkowe za udział w wojnie o niepodległość Polski.

Warszawa, 10. 2. (PAT.) Sejmowa komisja wojskowa miała dziś obradować nad projektem ustawy o organizacji naczelných władz wojskowych. Przed porządkiem dziennym przedstawiciel M. S. W. pułk. Petrzycki zgłosił wniosek o zdjęcie z porządku dziennego tej sprawy, ponieważ ma się nią zająć Rada ministrów na dzisiejszym posiedzeniu. Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

W drugim i trzecim czytaniu przyjęto projekt ustawy o nadaniu medalu pamiątkowego za udział w wojnie o utrwalenie Niepodległości Ojczyzny. Prawo do otrzymania medalu będą mieli polegli i ranni w różnych czasach służby wojskowej, jak również ci, którzy brali udział przynajmniej przez trzy miesiące w

walkach w polu względnie brali udział w armji w polu, wreszcie ci, którzy najmniej sześć miesięcy służyli w wojsku lub dla wojska pracowali.

Prawo nadania tego medalu ma przysługiwać Prezydentowi Rzeczypospolitej, który upoważni w swoim zastępstwie do tego ministra spraw wojskowych.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Wniosek ten komisja przyjęła, poczem przystąpiła do następných punktów porządku dziennego.

Klub i PS. desygnował p. Barlickiego do rządu.

Wzmocnienie rządu koalicyjnego. (Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 lutego.

Dziś od 6 wieczorem obradował pełny klub P. P. S. nad sprawą desygnowania swego zastępcy do rządu. Po bardzo ożywionej dyskusji postanowiono prawie jednogłośnie wyznaczyć prezesa klubu posła Norberta Barlickiego.

Po kilka głosów otrzymali posłowie Diamand i Lieberman. Klub w formie instrukcji dla nowego ministra uchwalił szereg postulatów, które mają być w rządzie przeprowadzone. Uchwała ta jest silnym wzmocnieniem rządu koalicyjnego, gdyż poseł Barlicki dokonał aktu wstąpienia P. P. S. do koalicji. Sytuacja na terenie sejmowym została zatem wyjaśniona.

POPRAWA W STANIE ZDRO- WIA KARD. DALBORA.

Poznań, 10. 2. (PAT.) W stanie zdrowia ks. kard. Dalbora wydano o godz. 22.15 następujący biuletyn: W ciągu dnia dzisiejszego stwierdzono dalsze male poproszenie.

PROTEST PRZECIW REDUK- CJI KONSULATU CZ.-SŁOW. W KRAKOWIE.

Praga, 10. 2. (AW). „Narod. Osv.“ donosi, że czeskie sfery handlowe i przemysłowe zaprotestuują przeciwko zniesieniu konsulatu czechosłowackiego w Krakowie, placówki pożytecznej i koniecznej.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 10 b. m.: w Warszawie 7.625 zł.; w Krakowie 7.52 zł.; we Lwowie 7.62 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar. Transakcje: 7.30. Sprzedaj: 7.32. Kupno: 7.28. — Tendencja mocniejsza.

Zurych urzędowy: Warszawa 71.00. N. Jork 5.19 i jedna ósma. Londyn 25.25 i siedm ósmych. Paryż 19.1325. Wiedeń 73.05. Praga 15.37. Włochy 20.9525. Belgia 23.6125. Budapeszt 72.70. Sofia 3.68. Holandia 208.15. Oslo 105.50. Kopenhaga 127.90. Sztokholm 139.00. Hiszpania 73.10. Berlin 123.675. Belgrad 9.125.

Pogielda nowojorska: Warszawa 0.00. Londyn 4.86 i siedm szesnastych. Paryż 3.675. Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy 4.0375. Belgia 4.5475. Budapeszt 14.06. Szwajcaria 19.26. Sofia 0.71. Holandia 40.10. Oslo 20.32. Kopenhaga 24.64. Sztokholm 26.79. Hiszpania 14.07. Bukareszt 0.4375. Berlin 23.81. Belgrad 1.7625.

Przegląd prasy.

Koalicja i koalicjanci. — Wzajemne oskarżenia. — Wiara w szczęśliwą gwiazdę premiera Skrzyńskiego.

Lwów, 11 lutego.

Oryginalna sytuacja. Gdy na zewnątrz gabinet koalicyjny występuje jako jedna wola i jeden czyn na wewnątrz koalicjanci toczą w swych organach homerowe boje.

Weźmy tylko dla przykładu pokłosie prasowe choćby jednego dnia:

Naczelny organ endecji poznańskiej „Kurjer Poznański” pisze:

„Rząd nie ruszył dotąd wozu państwowego z miejsca, ponieważ rządzić nie tylko nie umie, ale i nie może. Zaprzęgi się bowiem: **tabędź, szczupak i rak.** Każdy ciągnie jak mu natura każe, a wóz stoi w miejscu... **Instynkty są silniejsze od świa domości.** Wilk nie odwraca oczu od kozy a koza od kapusty. Pomieszczenie ich w jednym i tym samym lokalu, choćby to była Rada ministrów, nie pozbawia ich skłonności naturalnych do **wzajemnego pożarcia** lub co najmniej do zabezpieczenia się przed sobą”.

Dla lepszej charakterystyki zoologii alianckiej dodaje „Robotnik”:

„W Związku Ludowo - Narodowym łatwo zauważyć również cztery grupy osobne: **grupę chłopską** bez wpływu i znaczenia, **wielko-przemysłową** z p. Wierzbickim u steru, **drobnomieszczańską** — uosobienie wstecznicstwa umysłowego polskiego miasteczka, polskiej prowincji i ponad tem wszystkim **inteligencję** naogół **miejską**, która właśnie stworzyła doktrynę nacjonalistyczną, stała bezradna wobec wyrastających to tu, to tam **we własnym obozie tendencji klasowych**, opędza ni by **pies owczarski** zebrane z trudem do kupy stado, a w tem stadzie porykują groźnie „**byki wielkiego kapitału**”, zaprawione do wręcz brutalnego egoizmu klasowego.”

Organ Chadeoji „Polonia” także nie spłi:

„Rada Naczelna Ch. Decji w uchwale swej ubolewa, że NPR, i PPS, biorące udział w koalicji rządowej uważały za stosowne **groźba opuszczenia koalicji** rządowej na tle strajku zmusić rząd do ustępstw, narażających jego powagę.

Rada naczelna zaznacza wobec tego, że **nie może** w takich warunkach brać **współodpowiedzialności** za szkody, wynikające dla kraju z polityki partyjnej i upoważnia klub

parlamentarny do wycofania się z koalicji rządowej, o ile prowadzenie praworządnej, silnej i gospodarczo zdrowej polityki napotka na przeszkody wychodzące ze stronictw i członków rządu, wchodzących w skład koalicji.

Opinia publiczna w kraju nie jest ślepa na to, co się dzieje. Zaczyna się udzielać społeczeństwu **stan podniecenia**, gdyż znowu podnosi głowę hydra niepewności i niewiary, czy Rząd, w którym pokładano tak wielkie nadzieje, nie zawiedzie ich. Raz po raz pojawiają się nawet w prasie pogłoski o **bliskiej dymisji gabinetu** a oficjalny organ Narodowej Demokracji w Poznaniu przepowiada nawet **termin upadku Rządu.** — Wszystko to wprowadza w życie państwowe zamęt

Stojący poza koalicją „Czas” przyznaje, że to wszystko jest prawdą, ale wierzy jeszcze w **szczęśliwą gwiazdę premiera Skrzyńskiego:**

„Rozbicie się koalicji i upadek gabinetu odebrałyby nam resztkę zaufania i spotęgowałyby do kwadratu istniejące trudności wewnętrzne. Trudno wówczas przewidzieć, co by w Polsce nastąpiło, nowa koalicja sejmowa czy dyktatura prawicowa czy lewicowa. Chroni nas Boże od jednej i drugiej, skoro nie mamy dyktatora. Byłoby to hasłem do wewnętrznych zamieszek, wybuchających w atmosferze przeladowanej i tak elektrycznością.

Dlatego też należy sobie gorąco życzyć, aby obecny kierownik **sządu hr. Skrzyński**, posiadający jak mało kto warunki dla przezwyciężenia nasuwających się trudności, **zdołał je szczęśliwie pokonać.** Kilkakrotnie w swej karierze politycznej dał dowody **zręczności i szczęścia** w ciężkich położeniach. **On jeden ma w tej chwili jakąś szansę, że potrafi doprowadzić do możliwego kompromisu między odśrodkowem i czysto partyjnym tendencjami** stronictw a wymaganiami racji stanu. Jeśli jednak akcja taka premierowi się nie uda, a nadzieje pod tym względem nie są wcale różowe, to staniemy wobec **sytuacji niepewnej i wiele obaw budzącej.**

KAWA RIEDLA 1140

Przyjazd pacyfistów niemieckich do Polski.

Warszawa, 10. 2. (AW.). W piątek 12 bm. przyjeżdża do Warszawy grono pacyfistów niemieckich, **złożone z 13 osób**, publicystów, posłów i działaczy społecznych z Berlina,

Wrocławia i Królewca. M. in. przybywają pp. Simons, prof. Hoffmann i posłanka Harp z Prus Wschodnich. Pacyfiści niemieccy odbędą w Warszawie 2 konferencje.

Konferencja Małej Ententy w sprawie fałszerstw węgierskich.

Temeszwär, 10. 2. (AW.). Konferencja ministrów spr. zagr. państw Małej Ententy odbywała się tu w dniu 10 b. m., od g. 10 do 1 po poł. Potwierdza się wiadomość, że **tematem tej konferencji była głównie sprawa fałszerstw węgierskich.**

Posiedzenie popołudniowe rozpoczęło się o godz. 3-ciej. W nocy ministrowie opuszczają Temeszwär.

ZJAZD PRZEDSTAWICIELI PAŃSTW BAŁKAŃSKICH.

Belgrad, 10. 2. (AW.). Pisma bel-

gradzkie donoszą, że bezpośrednio po konferencji państw M. Ententy w Temeszwärze odbędzie się w Bukareszcie **konferencja przedstawicieli państw bałkańskich.**

CHOROBA HINDENBURGA.

Wiedeń, 10. 2. (AW.). „W. Allg. Ztg.” donosi, że prezydent Rzeszy niem., **Hindenburg, zachorował ciężko na zapalenie stawów.**

— 00 —

POLA NEGRI JEJ WIELKA MIŁOŚĆ

Potężne arcydzieło filmowe według powieści 1209
Sudermana p. t. „Lilja na śmietniku”
Nadto doborowe uzupełnienie.
w APOLLO

Min. Grabski chce wstrzymać budowę domów akademickich.

Warszawa. (Tel. wł.).

Obecny kryzys mieszkaniowy, który trwa już od kilku lat, odbił się w pierwszym rzędzie na **życiu niezamożnych studentów**, uniemożliwiając im niekiedy naukę.

Dlatego też całe społeczeństwo odczekało z ulgą, gdy młodzież wzięła się do pracy nad wybudowaniem własnych domów.

Kiedy praca przy budowie własnych domów nabiera **olbrzymiego rozmachu**, kiedy już w najbliższym czasie, **głód mieszkaniowy**, jeżeli nie

ustanie całkowicie, to w każdym razie będzie w znacznym stopniu **zaspokojony**, przychodzi **wiadomość, która przekreśla z góry cały program prac na przyszłość**, uniemożliwiając je całkowicie. **Komitet budowy domów akademickich, oprócz ofiar społeczeństwa, dochodów z imprez i „Tygodnia Akademika”, główną podstawę swych operacji finansowych miał w sumach,**

które płacił każdy student na budowę domów akademickich przy uiszczeniu czesnego.

Suma ta wynosi 50 złotych rocznie od osoby, podzielona w ten sposób, że **60 procent idzie na budowę domów akademickich, 40 procent na budowę domów profesorskich.**

Sumy z opłat na budowę domów są bardzo poważne i na tej zasadzie, **komitet budowy otrzymał w Banku Gospodarstwa Krajowego większą pożyczkę.**

Tymczasem obecnie p. minister Grabski zamierza swym „władnym ukazem”

zmniejszyć kwoty na budowę domów przeznaczając część ich na koszty utrzymania, pracowni i laboratorjów.

Jeśli to zostało wprowadzone w życie, cała akcja budowy byłaby sparaliżowana.

Nasz fejleton

W odcinku dzisiejszego numeru w dalszym ciągu drukujemy powieść

PIOTRA BENOIT'A

p. t.

„Zapomniany”

Nowi prenumeratorzy, którzy się obecnie zgłoszą otrzymają **bezpłatnie początek powieści.**

Z prasy ruskiej.

Knąbny polityk. — Projekt uniwersytecki. — Dekadencja demokracji czeskiej. — Ustawa językowa na Kresach.

Lwów, 11 lutego.

Ostre wystąpienie Mussoliniego przeciwko niemieckim zakusom, — zmierzającym do podtrzymania wpływow niemieckich w Tyrolu, opatrzone „Dilo” wstępny komentarzem, oceniając ton i meritum mowy wodza faszystów **dość złośliwie.** **Gwałtowna i stanowcza replika włoskiego polityka, boleśnie przygważdżająca arogancję niemiecką, nie może się podobać** prawicowym politykom ukraińskim, choćby dlatego, że **sympatjami grawitują właśnie w stronę Berlina.**

Po wniosku nagłym, skierowanym do rządu w Warszawie przez ukraiński klub sejmowy, wniesiono obecnie projekt ustawy uniwersyteckiej, ujmujący w 11 paragrafach problem stworzenia najwyższej uczelni ukraińskiej. Punkt 1) mówi o języku wykładowym — 2) o autonomii — 3) przewiduje wydziały: a) grecko-katolicki, b) grecko - prawosławny, c) prawniczy, d) matematyczno-przyrodniczy, e) humanistyczny, f) medyczny, g) techniczno - agronomiczny. Dalsze paragrafy określają wyposażenie uniwersytetu w środki naukowe, w siły profesorskie. Oczywiście **siedzibą tej uczelni miałby być Lwów, jako ośrodek kultu-ralny „etnograficznej Ukrainy”,** posiadający muzea i biblioteki, potrzebne przy studjum uniwersyteckim.

Profesorów mianowałby minister oświaty, w porozumieniu jednak z **ukraińską reprezentacją sejmową.**

Z powodu rozporządzenia wykonawczego czeskiej ustawy językowej, pisze „Dilo”, że obecnie **zależała się linja chwalebnej demokracji czeskiej; że demokracizm czeski przeszedł wyraźnie w okres dekadencji.**

Ustawa ta, w porównaniu z polską — mogącą uchodzić za **sprawiedliwą**, w istocie jest także pogwałceniem praw mniejszości. Ustawa ta przyznaje szerokie prawa dopiero wówczas językowi nieczeskiemu. **O ile ten na danem terytorjum posiada większość dwóch trzecich, ponieważ takiej większości ani język ukraiński, ani niemiecki, czy węgierski, nigdzie nie zdobędzie, przeto liberalność ustawy ma raczej znaczenie teoretyczne, w praktyce zwycięży język czeski jako państwowy.**

Niechętne uwagi i niezadowolone „Dilo” wywołała instrukcja ministra Raczkiwicza do wojewodów: **lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego w sprawie kresowej ustawy językowej.** Zacytowana instrukcja zaopatruje „Dilo” komentarzem, że **zmniejsza ona prawa języka ukraińskiego do minimum.**

POBICIE KONSULA TURECKIEGO W HAMBURGU.

Hamburg, 10. 2. (PAT.). Tutejszy generał konsul turecki Edin Hair został napadnięty przez nieznaną sprawców i tak pobity, że musiano go odwieść do szpitala. Policja przypuszcza, że **sprawcami napadu są przeciwnicy polityczni konsula.**

Pod znakiem czasu.

„PANEM ET CIRCENSES“.

Lwów, 11 lutego.

Miasto nasze nieradko bywa nie-
szety teretem krwawych zbrodni,
a jednak podniecenie niezdrowej cie-
kawości tłumu w tym kierunku, ob-
jawiającej się w brutalny, nieraz po-
prostnie nieprzyzwoity sposób, bynaj-
mniej nie słabnie, ale potęguje się.
Kto przechodził onegdaj ulicą Pie-
karską, musiał być zaintrygowany
niezwykłym ruchem, jaki ożywał
po południu całą drogą na cmentarz
Lyczakowski. Kumaszy i damy, pa-
nie i panny, mężczyźni i kobiety, do-
rośli i dzieci, w kapeluszach i chust-
kach, w karakulach i lachmanach —
wszystko płynęło zwartą, niezmożo-
ną falą, z tysięcy głów złożoną, ku
gnachowi Anatomji, rozmawiając,
klócąc się, krzycząc, pchając się,
plotkując, roztrącając. Na pogrzeb?
Nie, na widowisko! Celem tej zbior-
owej wycieczki na Lyczaków nie
było bynajmniej oddanie ostatniej
posługi nieszczęśliwemu zmarłemu, —
którego wszak uczestnicy po-
grzebu ani znali, ani uoczyć
pragnęli. — Śmierć s. p. Ma-
kolondry nie dawała bynajmniej po-
wodu do jakiegokolwiek manifestacji.
Chodziło jedynie o nasycenie
tłumu sensacją, który częściowo tyl-
ko został zaspokojony, gdyż ku
wielkiemu ubolewaniu rozwydrzo-
nego tłumu, zastano trumnę zam-
kniętą.

Nie pierwszy to już raz piętnuje-
my na tem miejscu tę godną polito-
wania ramienność lwowskiej „szerokiej“
publiczności, który to zwyczaj
niema nic wspólnego z kultem dla
zmarłych i współzucioiem dla do-
tkniętym cięsem rodziny. Wszyscy,
którzy tej gorączce ulegają — czy
w karakulach, czy lachmanach, za-
sługują na miano... gawiedzi!

(m)

ZAKUPY SZWEDZKIE W POL-
SCE.

Londyn, 10. 2. (PAT). Pisma do-
noszą, że Szwecja zakupiła w Pol-
sce 100.000 wagonów węgla i 50.000
wagonów zboża.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 12 2 1926

PIOTR BENOIT.

2)

Zapomniani.

(Przekład z francuskiego J. W.)

(Ciąg dalszy).

Takie to wspomnienia zajmowały
mój umysł podczas podróży na po-
łudnie statku „Julien-Fraissé“, pły-
nącego całą siłą pary ku nowym ła-
dom. Oparty o parapet wpatrywa-
łem się w czarną wodę morza, jak
nabiera refleksów metalicznych pod
wpływem wschodzącego księżyca.
Przez małe okienko widziałem w
salonie młodych oficerów grających
w karty. Czasem rzenie końskie do-
chodziło z pod pokładu. Był to któ-
ryś z koników tesalskich, marzą-
cych zapewne we śnie o swej oj-
czyźnie.

Noc była ledowata. Nieznane kon-
stelacje gwiazd, podobne do gron-
winnych, pokrytych szronem, bły-
szczały na niebie. A ja, skulony w
jakimś kącie, na kupie sznurów lep-
kich, rozmyślałem nad dziwaczo-
ścią zbiegu okoliczności, chcących,
by dlatego, że jakiś arcyksiążę au-
strjacki został zamordowany przed
czterema i pół laty w jakimś mie-
ście jugosłowiańskim, kasjer gene-
ralny garbarni Lafourcade w Pau, w
mundurze strzelca konnego znajdował się w tej chwili na morzu, kiero-

Sprawy miejskie.

Lwów, 11 lutego.

NOWY PODATEK.

Sekcja II Rady miejskiej uchwali-
ła wprowadzić samoistny podatek
komunalny od gruntów, niepodlega-
jących państwowemu podatkowi
gruntowemu w wysokości 0.5 proc.
wartości szacunkowej gruntu wzgl.
placu przy ulicach bocznych, a 1
procent wartości szacunkowej od
gruntów w śródmieściu i przy uli-
cach głównych. Podatek obowiązuje
od 1 stycznia 1926 r.

Pozatem uchwalono umieścić na-
pisy z godłem państwowym na bu-
dynkach miejskich szkół powszech-
nych kosztem 1.290 zł. i przyjęto
sprawozdanie rachunkowe z admini-
stracji Panoramy Raclawickiej za
IV-ty kwartał 1925.

MLECZARNIA MIEJSKA.

Przedstawiono onegdaj sekcji IV
do zatwierdzenia sprawozdanie
miejskiej mleczarni, prowadzonej
przez Zakład aprowizacyjny za gru-
dzień 1925. Mleczarnia sprzedała w
tym okresie 111.866 l. mleka. Roz-
szerzenie mleczarni dokonane bę-
dzie do końca maja, poczem będzie
mogła ta instytucja dostarczać pu-
bliczności 12.000 do 16.000 litrów
mleka.

AKCJA RATUNKOWA DLA
GŁODNYCH.

Na skutek zarządzenia prezydium
miasta i uchwały sekcji I, będzie
wydawał Miejski Zakład Aprowiza-
cyjny po 10 litrów mleka i 40 bułek
dziennie pięciu miejskim ochronkom,
celem rozdawnictwa biednym dzie-
ciom przychodnim po cenie 4 gr.
Akcja ta jest obliczona na przeciąg
1 miesiąca.

Pozatem urządził zarząd miasta
kilka herbaciarni w różnych punk-
tach miasta, gdzie bezpłatnie rozda-
je się ubogiej ludności gorącą her-
batę. Rozdawnictwo, które rozpo-
częło się wczoraj, prowadzi komi-
tet pań i niektóre klasztory.

Sprawa zorganizowania rozdaw-
nictwa obiadów dla bezrobotnych

jest w toku i sekcja I powzięła już
w tej sprawie uchwałę. Wojskowość
wypożyczy w tym celu 10 kuchni
polowych, które będą jeździły po
mieście. Prezydium miasta wyda o-
dezwę do kupców, by składali na
rzecz kuchni dary w postaci środ-
ków żywności.

SPRAWOZDANIE M. URZĘDU
WETERYNARYJNEGO.

Sekcja IV przyjęła sprawozdanie
M. Urzędu weter. za grudzień 1925.
Kontrola nad sklepami z mięsem i
wędlinami stwierdziła, że towar jest
pierwszorzędnej jakości. Placę z
wyjątkiem pl. św. Teodora, są czy-
sto utrzymane. Przy ul. Pełtewnej
skonfiskowano 8 beczek zgnitych śledzi u kupców. W niewielkiej ilo-
ści znaleziono w jatkach mięso, nie
nadające się do spożycia i oddano je
do kafilarni miejskiej, a winnych po-
ciągnięto do odpowiedzialności. Pro-
wadzono także ścisłą kontrolę nad
bydłem i nierogacizną, sprowadzo-
ną do Lwowa. Grudzień stwierdzono
u 37 sztuk bydła, motylicę w 463
wypadkach, bąblowce w 281, scho-
rzenia organów wewnętrznych w
114, wagrzycę świń u 72 sztuk. Nie-
które sztuki chorego bydła i świń
zniszczono całkowicie, inne części-
wo, zaś część mięsa poddano stery-
lizacji i przerobieniu w kafilarni
miejskiej.

NOWE DOROŻKI AUTOMO-
BILOWE.

„Sekcja IV przyznała kilku przed-
sięwzięcom koncesje na 6 dorożek
automobilowych.

OPLATY TARGOWE.

Oplat placowo - targowych po-
stanowiła sekcja II Rady m. nie
podwyższać, lecz pozostawić je w
wysokości z r. 1925.

SUBWENCJE.

Towarzystwom dobroczynnym
przyznała sekcja I jednorazowe sub-
wencje miejskie w następujących
kwotach: Tow. św. Wincentego 2

Mały fejleton.

RABINDRANATH TAGORE.

CIEMNA DZIEWCZYNA.

Jej sąsiadki ze wsi nazywają ją
ciemną, ale w moim sercu ona
jest jako lilja, tak lilja mimo swych
czarnych włosów.

Kiedy ujrzałem ją po raz pierw-
szy na polu, światło dzienne zakrywały chmury. Głowa jej była
obnażona, a spadający welon okry-
wał ciemne grube warkocze, co
po jej plecach spływały. Może we
wsi mają słuszość nazywając ją
czarną, ale mnie olśnił i rozrado-
wał blask jej ciemnych oczu.

Tętno powietrza zwiastowało
burzę. Ona wybiegła przerażona
z chaty swej, gdyż usłyszała krowy
smutno ryczące. Jednym spojrze-
niem ogarnęła ciężko kłębiące się
chmury, a w jej dużych oczach
ujrzałem strach przed zbliżającą
się nawałnicą. Stałem u brzegu pola
ryżowego — żali mię zauważyła
wie jeno ona — a może i ja.

Ona jest przecudnie ciemna jak
zwiastun burzy w upalny dzień
lata; czarna jak cień kwietnego lasu
podzwrotnikowego; czarna jako nie-
nazwana tęsknota miłosna, w ma-
rzącą noc wiosenną.

Przełożyła Olga Billńska.

P. MAC DONELL ZŁOŻY WIZYTY
POŻEGNALNĄ.

Warszawa, 10. 2. (AW). Dnia 15
bm. przybywa do Warszawy p. Mac
Donell b. wysoki komisarz Ligi Na-
rodów w Gdańsku, celem złożenia
rządowi polskiemu wizyty poże-
gnalnej.

Paulo 2.000 zł., Sekcji Katol. Zwią-
zku Polek na kuchnię dla inteligencji
1.500 zł., Tow. opieki nad młodemi
kobietami 1.000 zł., Tow. akad. „Sa-
mopomoc“ 3.000 zł., Ochronce Koła
żyd. 2.000 zł., Tow. kolonij i ochr.
żyd. 2.000 zł., Tow. ochronek dzieci
żyd. 2.000 zł., Katol. Zw. Polek na
kupno szwalni 1.000 zł., Przytulisku
św. Józefa 400 zł.

wany ku najbardziej tajemniczej
części ziemi.

*

Oddział angielski, w którym mie-
liśmy prowadzić wspólnie działania
wojenne, przybył przed nami do
Trebizondy i naturalnie zainstalował
się w najbliższej dzielnicy miasta.
Prości żołnierze mieszkali w poko-
jach, za jakie w Pau, w hotelu Gas-
sion, musiano by zapłacić przynaj-
mniej czterdzieści franków dziennie
w czasach przedwojennych. Posta-
ram się w opowiadaniu mojem robić
jaknajmniej polityki, ale doprawdy,
nie mogę powstrzymać się, aby nie
skonstatować tu, ile się ma przy-
jemności, gdy się należy do narodu,
umiejącego tak sprytnie dawać so-
bie radę! Mówię tu o Anglii, ma się
rozumieć.

I oto my... my byliśmy zmuszeni
rozlokować się w dzielnicy muzul-
mańskiej, co z punktu widzenia poe-
tycznego byłoby polecenia godne.
Ale mało kawalerzystów ze szwa-
dronu — wliczając tu i dowódców —
było w stanie ocenić tę dobrą stronę
kwaterunku naszego. Jedną była ko-
rzyść poważna i niezaprzeczona: oto
wodopoje znajdowały się bardzo
blisko i nasze małe koniki tesalskie
nie zabierały nam sobą dużo czasu.
Przez resztę dnia błąkaliśmy się po
uliczkach i ciemnych zaułkach mia-
sta. Stwierdziłem, że Trebizonda w
swej górnej części ma niejakię
wspólnę cechę z Pau; natomiast w

dolnej jest naturalnie bardzo wiele
różnicy.

W Trebizondzie pobyt nasz trwał
około dwóch tygodni, po upływie
których oddział angielski zwinął
swoją obóz pewnej pięknej nocy i
wyniósł się, nie uprzedzając nas o
tam. Panowie ci wolą podróżować
sami! W pospiechu i my zapakowa-
liśmy nasze manatki i jutrzenka dnia
następnego nie zdążyła jeszcze zro-
żować nieba, kiedy byliśmy już na
koniach w polu, posuwając się w
kierunku naszego przeznaczenia.

Nie wchodzi tu bynajmniej w in-
tencję moje opisywanie rozmaitych
przygód, jakich doznaliśmy w dro-
dze. Moje funkcje absorbowwały mnie
resztą do tego stopnia, że stawałem
się obojętny na widoki coraz cie-
kawsze, ukazujące się oczom nasz-
szym. Podobnie jak na zwykłych
prostych manewrach, musiałem na-
tychmiast po przybyciu do etapu, or-
ganizować kwatery. A te niezado-
wolenia i reklamacje bez końca! Nie
otrzymywaliśmy już dzienników z
Francji i to było o wiele lepiej, gdyż
byłyby one wciąż jeszcze pełne o-
pisów i szczegółów z powodu przy-
jęcia, zgotowanego naszym towa-
rzyszom hroni przez ludność nad-
reńska... Dlaczego oni tam, a my tu-
taj, tłukący się niewiedomo po co w
tym okropnym kraju górzystym?
Żołnierz francuski posiada rozwinię-
te w najwyższym stopniu poczucie
równości. Jest to tak wielką prawdą,

że koszary są jedynym gmachem
publicznym, na którego frontonie
wyraz ten nie jest napisany. Jest tam
bowiem zupełnie niepotrzebny.

Upłynął już miesiąc, a my posu-
waliśmy się wciąż dalej, nie rozar-
miejac jeszcze konieczności naszej
wyprawy. Wszystko było w naj-
większym spokoju w tym kraju, lu-
dzie spokojni, naprawdę w bardzo
nieznacznej liczbie, zajmowali się ci-
cho swoją zwykłą pracą.

Wreszcie w początkach kwietnia,
zdawało się nam, że jesteśmy już
u celu naszych perygrynacji. Pewne-
go ranka, właśnie jakieśmy prze-
jeżdżali wbród rzekę, noszącą imię
Bittlis i kiedy zaczynaliśmy się
wspinać ku wiosce nazywającej się
Zéareth, położonej na szczycie nie-
wielkiego wzgórza, ujrzałem przy-
bywającą ku nam grupę starców i
dzieci, pogrążonych w najwyższym
przerażeniu. Komendant nasz, zdo-
łał wydobyć od nich wyjaśnienia.

— Ha! zawołał, obracając się ra-
stodle ku nam, jesteśmy wreszcie u
celu! Baczność, chłopcy! Ci biedacy
opowiadają mi, że ludność wioski
została wczoraj zmasakrowana. Są
oni jedynymi, którzy zostali przy
życiu.

Wydobyliśmy z pochew szable i
puszciliśmy konie w kłus.

(C. d. n.)

Skrzynka na listy.

W rubryce tej umieszczać będziemy stale krótkie życzenia, zażalenia i uwagi nadsyłane do Redakcji a mogące zainteresować szerszy ogół.

Red.

O GENĘ „PANA TADEUSZA“.

Kochany Kurjerze!

Zmarły przed kilkudziesięciu laty ś. p. Adam Mickiewicz jak zapewne niejednemu wiadomo poeta polski napisał epopeję p. t. „Pan Tadeusz“ — zaś na wstępie tego utworu wyraził życzenie, aby księgi te zbłądziły pod strzechy i aby je wieśniaczki też „wzięły do ręki“ jako swoje pieśni.

W podłej „zgniłej“, „zaborczej“, ciemiężycielskiej i zniechęcającej Austrii egzemplarz tego dzieła kosztował w broszurowanej oprawie

10 ct t. j. słownie dziesięć centów zaś w pięknej płóciennej oprawie 24 ct. — Nie dziwne jest, że przy takiej cenie wiele — wiele takich egzemplarzy zbłądziło pod strzechę i wiele dziewcząt śpiewało tę pieśń przy kłosach — zaś jeszcze więcej chłopaków wiejskich dla tych pieśni i z temi pieśniami mocno dzierżyło karabin w garści w czasach walk o niepodległość Polski.

Dziś w wolnej niepodległej, demokratycznej Polsce egzemplarz tych samych pieśni kosztuje 1 zł. 20 gr. t. j. jeden złoty dwadzieścia groszy broszurowanej na lichym papierze.

Czy przy tej cenie mogą dziś te pieśni zbłądzić pod strzechę wieśniaczka — niech odpowiedzą rządzący panowie z pod znaku „partijotycznej“ ósemki.

R.

Dookoła afery węgierskiej.

Lwów, 11 lutego.

Onegdaj przesłuchano w więzieniu oskarżonych: sekr. Rabę, gen. Hajtsa i pułkownika Kurza — w obecności francuskich delegatów. — Przesłuchania trwały od 5 godziny po południu do północy, same zeznania Raby trwały trzy godziny. W czasie śledztwa ustalono pewne dane co do zagadkowej postaci Schultzego. Artur Schultze był szefem sekcji moskiewskiej drukarni banknotów. Stwierdzono też, że pierwsza maszyna, która znalazła się u handlarza starego żelaza, jest prasą do wytłaczania papieru, druga, odkryta niedawno w instytucie kartograficznym, służyła do drukowania banknotów, a trzecia, zatopiona w Dunaju, wybijała na banknotach numery.

Na skutek anonimowych doniesień udali się urzędnicy policyjni do doktora ks. Windischgracza, Sarospataku. Zgodnie z doniesieniem, miał się ukrywać w chacie w pobliżu granicy czeskosłowackiej pewien człowiek, władający tylko niemieckim językiem. Nie znaleziono tam tego osobnika, natomiast stwierdzono, że w urzędzie pocztowym zjawiał się kilkakrotnie młody człowiek, mówiący po niemiecku i podejmujący przesyłki pieniężne z Budapesztu. Prawdopodobnie jest to Artur Schultze i uciekł już za granicę.

Główny prokurator Sztrache prześledził onegdaj w związku z aferą fałszerską dwie damy. W tym celu zaprosił je do siebie, dziennikarzonka zaś nie podał ich nazwisk.

— xo ox —

Z sali sądowej.

ZA NIEOSTROŻNĄ JAZDĘ AUTOMOBILEM MIESIĄC ARESZTU.

Lwów, 11 lutego.

Wczoraj u jednostkowego sędziego r. Zgóralskiego w sądzie okr. karnym, odbyła się rozprawa przeciw Stanisławowi Radczukowi szoferowi zajętemu w firmie drzewnej N. Landaua przy ul. Fredry o to, że w grudniu 1925 jadąc zbyt szybko ulicą Romanowicza najechał na st. radcę skarbu Sajewicza.

PP. Sajewicz wskutek upadku dotąd jest kaleką.

Na wniosek obrony odbyła się naoczna. Następnie po przeprowadzonej rozprawie zapadł wyrok, skazujący Radczuka na 1 miesiąc aresztu. Oskarżał prok. Janisz, bronił adw. dr. Sz. Weiss.

„SUMIENNA, UCZCIWA, GODNA POLECENIA“.

Lwów, 11 lutego.

Wczoraj w sądzie okr. karnym przed trybunałem, któremu przewodniczył s. s. o. Antoniewicz stanęła Irena Markowska wielokrotnie karana za kradzież a ostatnio nawet

siedmioletniem więzieniem za kradzieży i kradzież. Markowska była pośrednio po opuszczeniu więzienia przy pomocy sfałszowanej książki służbowej, w której uwidocznić były chwalebne opisy jak „sumienna, uczciwa, godna polecenia“ i t. d. wstąpiła na posadę gospodyni do restauracji „Helanka“ przy ul. św. Wojciecha, po czym korzystając z zaufania jakim obdarowała ją właścicielka restauracji inż. Kobakowski skradła kilka drogocennych kilimów wiele srebra i t. d. idące w wieloletnią sumę i zbiegła.

Następnie wstąpiła na służbę do p. Bodnara, którego również oskarżył dla i w. in.

Prokurator oskarżył ją za udział o zbrodnię kradzieży i oszustwo. Po przeprowadzonej rozprawie Trybunał w myśl wywodów obrońcy zwrócił uwagę na brak dostatecznych dowodów skazał Markowską jedynie za przekroczenie kradzieży artykułów spożywczych, do której przystąpiła na 4 miesiące aresztu.

Oskarżał prok. Janisz, bronił adw. dr. Sz. Weiss.

ZNACZNE ULGI W OPŁATACH ZA WIZY PASZPORTOWE.

Warszawa. (Tel. wł.).

Ulgi te osiągnięto na podstawie porozumienia władz polskich i francuskich. Za wizę na paszporcie z Polski do Francji i z powrotem w terminie 3-miesięcznym płaci się obecnie 10 fr. franc., za wizę na paszporcie wielokrotnym z ważnością roczną 20 fr. franc. i 1 fr. franc. za wizę przejazdową przez terytorjum Polski bez prawa zatrzymania się.

REORGANIZACJA ADMINISTRACJI.

Warszawa. (Tel. wł.).

Posiedzenie komisji dla reorganizacji administracji państwowej ukończy wnet swoje prace pod przewodnictwem prof. Michała Bobrzyńskiego. Prace drugiej komisji reformy biurownictwa potrują przez parę tygodni.

STWIERDZENIE DOWODÓW OSOBISTYCH.

Warszawa, 10. 2. (AW.). Ministerstwo spraw wewn. wydało do wszystkich wojewodów kresowych specjalny okólnik, w którym poleca przeprowadzenie w najkrótszym czasie akcji stwierdzenia obywatelstwa i wydania dowodów osobi-

stych. Akcja w tym kierunku winna być ukończona w dużych miastach w ciągu 1 roku, w mniejszych w ciągu 6 miesięcy. Ze względu na znaczny napływ cudzoziemców poleca się kontrolę dokumentów.

ROZRUCHY ANTYCHRZEŚCIJAŃSKIE W CHINACH.

Londyn, 10. 2. (PAT). Według doniesień z Hongkongu tłum, złożony z 500 żołnierzy i studentów zaatakował miasteczko amerykańskie w miejscowości Kahek na wyspie Hainan. Tłum zdarł ze szpitala sztandar amerykański, przyczem pobit i porwał chińskiego posługacza szpitalnego. Ci sami napastnicy zajęli następnie kościoły chrześcijańskie, położone w innych miejscowościach wyspy. Po zdemolowaniu urzędniczych demonstranci podpaliли kościoły.

WIELKI POŻAR W ZAKŁADACH PUTIŁOWSKICH.

Moskwa, 10. 2. (PAT). W zakładach putiłowskich w Leningradzie wybuchł wczoraj ogromny pożar, którego ofiarą padły magazyny wagonów tramwajowych, magazyny lokomotyw i prawie wszystkie warsztaty. Przyczyna pożaru nieznana, szkody b. znaczne.

Zjazd komunalnych Kas Oszczędności.

Lwów, 11 lutego.

W ub. niedzielę odbył się we Lwowie Zjazd Małopolskich Kas Oszczędności, zwołany przez Związek Kas, mający siedzibę we Lwowie.

Na wniosek dra St. Dobieckiego (Galiczyńska Kasa Oszczędności — Lwów) wybrano przewodniczącym Zjazdu Prezesa Związku dra St. Uhmę (Miejska Kasa Oszczędności we Lwowie), na sekretarza St. Kupińskiego (Brzeżany).

W sprawozdaniu z działalności Związku podkreślono, że w ostatnim roku działalność Kas Oszczędności w kierunku szerzenia w społeczeństwie idei oszczędności była bardzo wydatną — a rezultaty tej pracy wyrażające się w wzroście oszczędności są poważne.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania Zarządu Związku wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Lwów: dr. Dobiecki, dr. Mochnicki, dr. Uhma; Kraków: J. Mikucki; Gorlice: Krysakowski; Przemyśl: Praczyński; Brzeżany: Kupiński; Kołomyja: Balcicki; Tarnopol: Samolewicz.

Najważniejszą sprawą nad którą bardzo ożywną przeprowadzono dyskusję to sprawa waloryzacji wkładek przedwojennych.

Mimo ogromu pracy — wszystkie Kasy przeprowadziły już obliczenie wkładek przedwojennych w złotych. Do ustalenia jednak jakiego procent tych wkładek będą Kasy w stanie wypłacać — niezbędnym jest ustalenie wartości aktywów funduszu waloryzacyjnego — a zatem pożyczek hipotecznych, papierów wartościowych i t. p.

I tu napotyka się na trudności — których usunięcie jest niezbędnym warunkiem załatwienia sprawy waloryzacji w zakreślonym ustawowo terminie tj. od dnia 1 stycznia 1927.

Uchwalono wnieść odpowiednie przedstawienie do Rządu z żądaniem przyspieszenia konwersji papierów wartościowych, ponieważ dopiero po jej dokonaniu mogą Kasy Oszczędności załatwić ostatecznie sprawę wkładek.

Drugą — związaną z tem sprawą jest kwestja uzyskania odpowiednich funduszy, by Kasy mogły w myśl ustawy z dniem 1 stycznia 1927 roku rozpocząć wypłatę przedwojennych wkładek.

Przy przyjęciu do wiadomości re-

zygnacji z godności członka Wydziału dra Ferdynanda Kwiatkowskiego, założyciela i długoletniego Prezesa Związku uchwalono wyrazić mu uznanie za jego owocną długoletnią pracę dla dobra Związku Kas.

Tabela wygranych loterii Państwowej.

W czwartym dniu ciągnięcia 5-jej klasy polskiej loterii klasowej, główne wygrane padły na numery następujące:

Po 15.000 zł. nr. 9968.
Po 3.000 zł. nr. 25980.
Po 2.000 zł. nr. 35083.
Po 1 000 zł. nr. 1849 9975 17579 21050 32829 47559.

Po 600 zł. nr. 813 12751 14510 17740 23262 48105 55224 64716.

Po 500 zł. nr. 166 150 14884 14979 18439 25023 27848 58851 63440.

Po 400 zł. nr. 318 912 4590 4784 5573 8096 12585 14145 22276 23176 23262 25446 26860 29280 33662 33856 35 84 37333 38147 38980 39392 39304 45926 47785 48297 48437 50730 51509 55189 55335 56016 57928 57858 57946 59412 59896 60309 60559 61235 62731 63229 63938 64908.

Po 300 zł. nr. 375 444 940 1387 1496 1525 2263 2339 2430 2466 3328 3775 4017 5293 5505 5662 5992 7552 7993 8531 8693 9109 9142 9156 9451 9786 10079 10194 10791 11712 11873 12041 12060 12086 12427 12600 12699 13713 13774 14052 14095 14769 15157 15380 15555 15641 15820 16210 16480 16697 17093 17916 18135 19751 19763 19977 20867 20975 20995 21412 22079 22826 22870 23282 23344 23372 24476 24742 25538 26251 26656 26744 26746 27473 28991 29772 30657 31198 32057 22107 33537 33572 34182 34382 34458 35479 35515 36448 37123 38098 38139 38159 38797 39195 39307 39786 39960 40290 40602 40818 41018 42635 43222 45132 45410 45726 47525 47876 48066 4-074 49935 50130 51983 53350 53449 53406 54060 56111 56114 56815 57250 57664 57994 59193 59239 59324 59862 59916 60209 60329 60614 60619 61178 61343 61695 61902 61956 62226 62248 63662 64456 64635 9652 9798.

— oo —

Występy Ludwika Solkiego w Teatrze Małym.

Lwów 11 lutego. W przyszłym tygodniu odbędzie się na scenie Teatru Małego jubileusz 50-lecia pracy scenicznej mistrza Solkiego, oraz 25-lecia jego pierwszych występów na scenie lwowskiej. Na jubileusz swój wybrał dyr. Sol-ski „Dożywocie” Fredry, w którym gra Łaticę. Postać, jaką kreuje Sol-ski jest tak genialna i tak powszechnie znana, że zbędny jest rozpisywanie się o niej. Celem uświetnienia jubileuszu Solkiego bierze udział w przedstawieniu uproszony specjalnie o to świetny artysta i reżyser, dyr. szkoły dramatycznej i lektor wymo-

wy na naszym Uniwersytecie p. Franciszek Frączkowski, który po wielu latach pojawi się znowu na scenie jako aktor. W „Dożywocie” grać będzie również jedna z ważnych ról dyr. Czarnowski, oraz tak dobrze znany publiczności lwowskiej z dawniejszych lat p. Stefan Orzechowski. Przedstawienie to będzie więc istotnie pierwszorzędne. Dyrekcja Teatru Małego z całym pietyzmem przygotowuje się do obchodu jubileuszowego Ludwika Sol-skiego, który od kilku dni bawi już we Lwowie i prowadzi próby.

—XO OX—

Bilans lotnictwa handlowego za rok 1925.

Lwów 11 lutego. Światowa sieć komunikacji powietrznej w roku 1925 wynosiła ogółem na wszystkich liniach 57.500 kilometrów (w r. 1924 — 29.607 km.). Z tej liczby przypada 30.255 km. na Europę, 8.506 km. na Amerykę, 7.230 km. na Afrykę, 5.832 km. na Azję i 5.668 km. na Australję.

W Polsce sieć komunikacji powietrznej w r. 1925 wynosiła 2.676 km., z czego na Polską Linję Lotniczą Warszawa — Gdańsk, Warszawa — Lwów, Warszawa — Kraków, Lwów — Kraków i Kraków — Wiedeń przypada 1.706 km., Sp. Akc. Aero 640 km. (linie Warszawa — Poznań, Poznań — Łódź i Łódź — Warszawa) i Compagnie Internationale de Navigation Aeriennę — 330 km. (linja: Warszawa — Praga).

—XO OX—

Postulaty krawców i szewców.

Lwów 11 lutego. Na nadzwyczajnym zgromadzeniu członków stow. przemysł. krawców i szewców we Lwowie omawiano sprawę obecnego położenia rzemieślników i sprawy dostaw. Po dłuższej dyskusji uchwalono rezolucję domagającą się: sumiennego wymierzenia podatków, wstrzymania egzekucji ze względu na stagnację panującą obecnie w zawodzie krawiec-

kim i szewskim, zwolnienia majstrów, mających patent 8 kategorii od płacenia podatków i odpisanie nałożonych już na nich podatków, wreszcie udzielenia długoterminowego kredytu warsztatom krawieckim i szewskim i udzielenia dostaw doraznych dla umożliwienia warsztatom utrzymania robotników.

—OO—

Wiadomości z Gródka Jagiellońskiego.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Gródek Jagiell., w lutym. Dokonane dnia 7 b. m. wybory Zarządu w tutejszym Sokole, przyniosły miejscowym wielkością porażkę.

Bez echa przebrzmiała nawet odezwa — tej miary autorytetu jak komisarz rządowy miasta — zalecająca tak „poważną” kandydaturę na prezesa jaką jest „kurator powiatowy”.

Znać, że odezw „prezesa miasta” proklamujący kandydaturę ani w sferach inteligencji, ani „półinteligentów” (wyraz gródecki rdzenny), ani nawet w „kochanych” kołach mieszczaniskich nie znalazł oddźwięku.

Zawiodła i metoda „zapraszania” komisarza rządowego — pewnych czynników do sali wyborczej.

Z tytułu tych wyników, zapytuje tutejsza społeczność zarówno kandydata jak i protektora:

Co Pan umieści Panie kandydacie w „poważnych” pismach, o tej samej dojrzałej miejscowej społeczności, odrzucającej jego kandydaturę — która w ubiegłym roku (wedle Pańskiego twierdzenia) intruzów i niepopularnych kandydatów na członków zarządu — nie obdarzyła zaufaniem. — Panie.

No, a co powie Pan protektor, że polecenia kandydatura nie była popularna ani respektowana — mimo, że „zaproszenie” wyborców powiodło się, a tylko wyniki wyborów chybiły.

Momento o Panowie kandydacie i protektorze — chociażby i dlatego, że manja wielkości was obsiadła. Bo i cóż pomyślą o Was czynniki miarodajne, krajowe (wojewódzkie), a nawet chociażby miejscowe oficjalne, zastanawiające się nad tą „delikatną” materją. Nad tą sprawą należałoby się i dlatego namyśleć jako, że dalsze niespodzianki waszych walorów zapowiadają się.

Przystojnie i pięknie wam było w dotychczasowych szatach i przyłbicach — trzeba było dalej je nosić — aż do czasu, dopóki przy normalnym użytkowaniu byłyby zestrzępiły się.

Prezesem zarządu został wybrany p. Palusz przeciw insp. Unoldowi.

Baronowa i kelner hotelowy.

Budapeszt, w lutym.

Kelner hotelowy Szökő z hotelu pod „cesarową Elżbietą” zjawił się w hotelu „Astoria”, gdzie się przedstawił jako sekretarz mieszkającej tam baronowej Splenyi. Wpuszczono go do pokoju baronowej, Szökő strzelił do niej, raniąc ją lekko w szyję. Następnie wyjął flaszeczkę z trucizną i wypił ją. Odwieziono ich do szpitala. Rana baronowej jest lekka. Podała ona, że Szökő zapłaolił za nią raobunek hotelowy. Wie ona o tem, że był w niej zakochany i dlatego przeniosła się do hotelu Astoria, ażeby uwolnić się od jego nagabywań. Pochodzi ona z małomieszczańskiej rodziny i wychowaną została pod nazwiskiem panińskiego Irena Ola jako adoptowana córka stróżowej domu. Następnie znalazła zajęcie w drukarni, gdzie poznał ją baron Sienyi i ożenił się z nią. Później wzięli rozwód.

Okruczy.

MISJA ZDZIECHOWSKIEGO.

Że rat swych nie mogła spać pewna [firma],
Zdziechowski więc, dufny, że władzę [i mir ma],
na konto jej płacić ze Skarbu gotowy
Tak kont rolę pieniądź miał pełnić skar- [bowy...]
Lecz Kontroli Izba Państwa, chociaż on to kazał,
nie chce grosza dać na firmy konto,
bo mógłbym też żądać jada z cudzych [mis ja].
Więc misję najbliższą ministra: wymija. Zeter.

Udział „Kurjera Lwowskiego” z 12. 2. 1926

JAN PIETRZYCKI.

W Kościuszkowskiej Solurze.

Zielony, przedziwnie zielony Aar! Jakby kto wyciągnął płyty moczno-smaragdowego szkła w korycie dwóch kamlennych brzegów, zamkniętych ścianami starych ulic. Przyknięty ku sobie płaskie frontony niewielkich kamieniczek o wysokich, ciemnych dachach, tworzących na kształcie domów wielkie, dziwne konfiguracje mansard i kominów.

Oto jedno z najstarszych i najbar-dziej charakterystycznych miast Szwajcarii. Z „najstarszych”, gdyż samych pisanych dziejów, prócz tradycji, liczy dwa tysiące lat — „najbardziej charakterystycznych”, gdyż wsunięte w głąb Alp, zdala od wielkiej europejskiej drogi, wymieniającej tak chętnie stare wartości, zachowało średniowieczny wygląd, nawet bramy i forty, wznoszone przez Karolingów, kryjąc w swej głębi dostojny, jeszcze starszy zabytek własnej przeszłości: szczątki murów, budowanych przed wiekami rzymskiego, warowne Solodurum, rówieśnik owej Augusta Rauricorum, której resztki oglądamy pod Bazyleją i owego Aventicum, ojczyzny Julji Alpinuli, na którego gruzach wznoszą się średniowieczne mury Avenches.

W miejscu, gdzie dzisiaj smukłe, białe kolumny dźwigają gmach katedry solurskiej, ponieśli śmierć Tebańczycy: Ursus i Wiktor. Carlo Pozzi natychmiast rylcem uwiecznił tę scenę nad portalem kościelnym. Jest to jedna z najpiękniejszych płaskorzeźb, jakie na frontonach kościołów widziałem, godna tych mistrzowskich ozdób, które pokrywają fasady bazylik wioskich.

Przed katedrą — najstarszy w mieście, patrycjuszowski plac. Oto-czyły go obręczą odwieczne domy, skupione wokół kamiennego basenu „pod rycerzem”, ogromny fronton polezućkiego klasztoru i baszta z przedziwnym solurskim zegarem. Dość powiedzieć, że zegar ten jest dziełem Joachima Habrechta z Szafuzy, ojca twórcy słynnego zegara sztrasburskiego, owego Izaaka Habrechta, którego — jak mówi podanie — oślepieno, aby żadnemu innemu miastu podobnego nie wykonał. Gdy godzina uderzy, gdy siedzący na tronie król poruszy poważnie berłem — na znak, dany halabardą przez rycerza, wyrzezanego z drzewa w murze więzowym, stojąca obok śmierć, biały, próchniejący ze starości szkielet odwraca klepsydrę, przesypując w niej proch.

Przy zegarowej wieży — w czterech strony rozbiegają się uliczki Solury, szare, wąskie, niemal wszystkie do siebie podobne. Od wschodu zamyka je mur miejski z gotycką bramą, złączoną ścianą poczerma-nych wykuszów z olbrzymim bastjo-

nem Burris, od zachodu porosły zle-nięciem i mechami bastjon Ursusa i py-szna w ciężkiej swej architekturze brama Bazylejska, przypominająca tak żywo forteczną „Spalenter” z Bazyleji.

Turyści, zwiedzający Solurę, za-trzymują się tutaj najczęściej przez kilka zaledwie godzin. Ci, którzy miastu poświęcają dzień cały, zdają po zachodzie słońca na pobliskie wzgórze Weissenstein, by stamtąd spojrzeć na miasto, Aar i śliczną panoramę Alp. W istocie, najrozsleglejszy to może z widoków alpejskich! Nad rozbiekniętą doliną Aaru wyrastają z welonów mgieł białe, od wiecznego śniegu i lodow-ców, potworne olbrzymy Alp — od szczytu Sentisa aż po Jungfrau, od Jungfrau aż po Mont Blanc.

Dla przybysza z Polski najcen-niejszym i najdroższym zabytkiem, ukrytym w murach Solury, pozosta-nie na zawsze dom Zeltnerów, miej-sce zgonu Kościuszki. Wznosi się on przy ulicy Gurceln, oznaczony dziś liczbą 12. Dwupiętrowy budy-nek z wysuniętą ku ulicy basztą, w której na pierwszym piętrze mieszkał Kościuszko, ma przy wejściu napis: „Dom Kościuszki”, a na basz-cie biała tablicę z popiersiem i napi-sem: „In memoriam Tadhei Kościu-szko, summi Polonorum duci, qui hoc domo idibus octobris anni MDCCCXVII magnam expiravit ani-mam - Poloni exsules MDCCCLXV”.

Pamiętek nie pozostało w domu żadnych. Z wyjątkiem konterfektu

Rietera, złożonego w muzeum i sło-dła w miejskim arsenale — wszyst-ko zresztą oddali Zeltnerowie do zbiorów Rapperswylskich. Opowia-dał mi obecny właściciel domu, że już po wyjeździe Zeltnerów z Solu-ry, przez długie lata wisiał na ścia-nie w pokoju Kościuszkii portret wodza — nie umiał jednak objaśnić, co się z nim stało? Portret ów zawiesił podobno niegdyś Polacy-emigranci. Za ramą złożony był „akt ślubow-ania”, który ze względu na jego styl, tak wybitnie mówiący o pocho-dzeniu pisma — według kopji Rap-perswylskiej przytaczam:

„Urzedniku Boży! Na zmarłych-wstanie Polski i na życie w Polsce słowa Bożego! opuszczając miejsce święte, gdzieś przeczystą ofiarę Twą dla Boga i Ojczyzny wypełnił, słu-bujemy Tobie: przez wieki nasze snuć nie najświętszą, którąś ofiarą Twą, wypełnioną u źródła miłosier-dzia przyjął i podał narodowi. Słu-bujemy chorągiew Chrystusa, praw-dy i wolności ofiarami w nas Chry-stusowemi dźwigać w najświętszym jej pochodzie dla poprawienia ludom, co się w wiekach mocą złego ze-psuło. A ta mić, chorągiew, ten ton Chrystusa, w wielkim żywocie Po-laka prywatnym i publicznym przez wieki trzymany, stać się ma przez wieki prawdą wielkości i szczęścia wielkiemu w myśli Bożej ludowi!”

(Dok nast.)

Pogadanki lekarskie.

Lwów 11 lutego.

O PERJODYCZNYM BADANIU ZDROWYCH.

Medycyna nowoczesna coraz bardziej uznaje znaczenie profilaktyki chorób, widząc poza leczeniem już istniejącej choroby również zaszczytne zadanie lekarza w uchronieniu zdrowych przed chorobami. Koniecznym warunkiem tego jest **periodyczne badanie wszystkich, nawet zdrowych**. Zadanie to jest np. u nas częściowo wprowadzone w czyn przez instytucję lekarzy szkolnych.

W sposób iście amerykański wzięto się za Oceanem do rozwiązania tego problemu. Istnieją tam duże przedsiębiorstwa dla **periodycznego badania ludności**. Przedsiębiorstwa te zatrudniają mniejszą lub większą ilość lekarzy (do 8 tysięcy!) za stałą pensją i pod płaszczykiem filantropii ciągną olbrzymie zyski z pracy lekarzy, wypłacają swoim akcjonariuszom dywidendy, mają cały szereg agentów, pracujących za dużą prowizją, słowem, są prowadzone w sposób czysto handlowy.

Dzieje się to ze szkodą dla lekarzy, którzy otrzymują tylko małe wynagrodzenie, podczas gdy **lwią część dochodów wpływa do kieszeni przedsiębiorców**, ale i publiczność na tem gorzej wychodzi, gdyż badanie w takich warunkach jest zawsze nieco szablonowe i mechaniczne.

Toteż towarzystwa lekarskie amerykańskie zaczęły teraz ostrą walkę z tymi pośrednikami między lekarzem a publicznością.

ZAPALKI PRZYCZYNA CHOROBY SKÓRNEJ.

W Królewcu stwierdzili dermatolodzy w ostatnich tygodniach u wielu mężczyzn ciekawe zapalenie skóry, ograniczone tylko do tych miejsc ciała, do których przylegała **kieszka ubrania**. Zapalenie to wywołana została przez **sześciosiarczan fosforowy**, stanowiący część składową powierzchni tarcia pudełek od zapalek. Związek ten pod wpływem ciała wydziela substancje trujące, wywołujące właśnie to zapalenie. Tylko jedna fabryka zapalek w Królewcu używała ten szkodliwy związek do swych fabrykatów, to też po wycofaniu tych zapalek z handlu nie stwierdzono dalszych przypadków tej ciekawej choroby.

ZARAŻLIWOŚĆ GRYPY.

Grypa, która w ostatnich latach pochłonięła tyle ofiar, **szerzy się ogromnie szybko**, tak, że zlokalizowanie jej jest prawie niemożliwe. Jeśli już raz gdzieś występuje, cała okolica jest w najkrótszym czasie zarażona.

Podczas wojny przez długi czas Finlandja była zupełnie wolna od tej zaraźliwej choroby. Dopiero w lecie 1918 r. okręt niemiecki, przybyły do Helsingforsu, oddał do tamtejszego szpitala 6 żołnierzy, którzy podczas jazdy zachorowali. **Mimo natychmiastowej izolacji zachorował wkrótce cały personel szpitalny i za kilka tygodni grypa panowała już w całej Finlandji.**

Kurjer literacki.

Myśl Wolna Organ Stowarzyszenia Wolnomyślicieli Polskich. Nr. 1. (45). Styczeń 1926 r. Rok V. Treść: S. Wiechowski. Nacjonalizm. — A. Zakrzewski. Nad grobem Żeromskiego. — M. Andersen-Nexo. Syn Boży i dziecię Szatana. — M. L. Salomon: Cui bono? — J. Zawada. Nędra mieszkaniowa i moralność. — Ze spraw bieżących: a) kronika zagraniczna, b) kronika krajowa. Z życia stowarzyszenia. Cena egz. 50 gr.

„Comœdia”. Tygodnik. Teatr — kino — muzyka — literatura — plastyka — architektura — mody — sport — finanse — społeczeństwo. Założony w Warszawie przed miesiącem tygodnik artystyczno-literacki pod redakcją **Stefana Gackiego**, ma, jak sam tytuł głosi, bardzo szerokie pole zainteresowań. Na pierwszym miejscu jednak stawia scenę. Wbrew wszystkiemu bowiem, co się na ten temat dzisiaj mówi — uważa „Comœdia” teatr za

sztukę żywą i zawsze młodą i ma zamiar być popularnym piśmie teatralnym i kinowem na wzór podobnych wydawnictw zachodnich krajów. **Nie hołduje specjalnie żadnemu kierunkowi artystycznemu, nie tworzy stronnictwa, ani kasty**. Nie głosi szumnych programów — a jednak daje więcej niż obiecuje. Wiadomości teatralne z całego świata, recenzje z teatrów całej Polski, wywiady ze słynnymi artystami i ciekawe rozprawy artystyczno-psychologiczno-społeczne **St. Ign. Witkiewicza**, **Romana Jaworskiego**, **Leona Pomikrowskiego**, **Stefana Napierskiego**, **Wandy Melcer-Rutkowskiej**, **Anatola Sterna**, **St. Gackiego** i innych. Ciekawe są zwierzenia wybitnych artystów na temat: „**Moja pierwsza rola**”. Tygodnik jest wydawany w wielkiej formie (jak „Wiad. liter.”) na dobrym papierze, z wieloma ilustracjami. Ostatnia strona zawiera dokładny przegląd wszystkich warszawskich widowisk.

Sensacyjne odkrycie dr. Mac Dougalla.

Lwów 11 lutego.

„Scientific American” ogłasza wyniki studiów dr. Mac Dougalla, dyrektora laboratorium fizjologii roślin w Uniwersytecie Carnegiego w Tecsonie, któremu udało się **uzyskać sztuczną komórkę taką, jaka wchodzi w skład budowy roślin i zwierząt**. Komórka ta wchłania sodę i potas w sposób podobny, jak to czynią rośliny. Wprawdzie komórka ta **nie rozmnaża się**, ale przyswaja sobie pokarm i wodę przez krótki czas, powiększając swoje wymiary, lecz później ten proces usta-

je, choć nowe substancje są jej dostarczane.

„Byłoby to przesada, pisać wydawca „Scientific American”, powiedział, że dr. Mac Dougall stworzył żywą komórkę, lecz udało mu się wytworzyć **dobrą namiastkę dla celów badań i doświadczeń**. Jego komórka posiada niektóre właściwości komórki żywej rośliny. Być może, że nie będziemy nigdy w stanie stworzyć życia sztucznie, ale sukces dra Mac Dougalla zbliża nas do odpowiedzi na pytanie: **Co to jest życie?**

NA KRAWĘDZI DNIA.

Teorja o naturalnym doborze osłów.

Lwów, 11 lutego.

W angielskim dwutygodniku „The Fortnightly Review” wykazuje jakiś publicysta, że obecną epokę nazwać można **okresem naturalnego doboru osłów**. (Ass selection) Też swoją uzasadnia w następujący sposób:

„Na każdej drodze życia ludzie, znajdujący się na szczycie, są skłonni do wybierania sobie pomocników na **plaszczynie niższych zdolności**, aby uniknąć konkurencji. Z biegiem czasu ci **drugorzędowy**, przetrwawszy pierwszych, **zajmują ich miejsca** i z kolei dobierają nowych pomocników na tej samej zasadzie. Jeżeli system ten trwa przez czas dostatecznie długi, **dobór osłów staje się zbyt potężny** i wywołuje gwałtowną reakcję. W sprawach państwowych, w interesach, w sprawach społecznych i politycznych, **osłom dostaje się od czasu do czasu wskutek doboru naturalnego cały wpływ w ręce**. Cywilizacja wlecie za sobą ciężar swych osłów”

Ktoś, kto nie ma co jeść i z konieczności musi się karmić frazesami, chętnie uznałby tę teorię za wyraz własnego przekonania, ale niestety fakty przeczą temu dość energicznie.

Jako przykład przytoczę dokument urzędowy, nadesłany przez Polski Związek Kolejowców do jednego z dzienników śląskich. Dokument ten brzmi następująco:

„Wydział handlowy D. K. P. Warszawa Nr. VI. 2. 12. 821. Do D. K. P. Kraków. — Przy dokumentach przewozowych Zator-Warszawa Gł. Nr. 1381/00 6. 2. b. r. przybyła przesyłka z **niedostatecz-**

nom określeniem w liście przewozowym nazwy towaru, a mianowicie: żywe ryby.

Przy sprawdzeniu okazało się, że dana przesyłka zawiera **żywe karpie**. O powyższym (?) Dyrekcja zawiadamia. Naczelnik wydziału w. z. (—) m. p.”

I niechże mi tu angielski filozof odpowie:

— Czy nasze pocziwe osiołki mogłyby się na coś podobnego zdobyć?

Ich osłe mózgi nie odróżniają siczki od słomy i gdyby się karmiły rybami to również nie odróżniłyby żywego karpia od żywej ryby.

Tu chodzi o coś, co sięga poza granicę osłego myślenia.

Tu chodzi o **kontrast między myśleniem zdrowym a myśleniem administracyjnym**. K.

Koszty utrzymania w Rosji sowieckiej.

Lwów 11 lutego.

Według danych statystycznych minimalne koszty utrzymania w Rosji sowieckiej wahały się w ubiegłym miesiącu, między 15 a 20 rublami miesięcznie. Najwyższe minimum było w Noworosijsku (20 rb. 30 kop.), najniższe w Tomsku (12 rb. 63 kop.).

Najdroższymi miastami po Noworosijsku są: Moskwa i Leningrad. Na Ukrainie jest życie najdroższe w Charkowie, następnie w Kijowie i Odessie.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Wiadomości z kraju.

× **Wł. Grabski** kupił sobie majątek na Pomorzu. Były minister skarbu, p. Władysław Grabski, w tych dniach zakupił majątek Sartawice, leżący w powiecie świeckim. Majątek ten liczy **kilkaset hektarów** a położony jest w przepięknej okolicy, nad Wisłą.

Dodać można, że p. Władysław Grabski posiada też wcale ładny majątek w pow. kutnowskim.

× **Warszawskie Towarzystwo Naukowe** przyznao nagrodę im. śp. Augustyna Cichowicza p. **Juljuszowi Villaine** za życiorys gen. Józefa Wielhorskiego i za pracę p. t. „Służba zdrowia armji Księstwa War-

szawskiego w przededniu kampanji 1812 r.”

× **Za kradzież i oszustwa aresztowano w Wilnie** rzekomego porucznika Millera. Podawał się za przedstawiciela Ligi narodów i właściciela kopalni. Wmieszany on ma być także w sprawę o szpiegostwo. Służył on ostatnio w 9 p. strzelców konnych ale **oficerem nie był**.

× **Transport przemycanego tytoniu austriackiego** wykrył naczelnik urzędu celnego w Dziedziicach w **podwójnej ścianie wagonu**, kursującego na przestrzeni Wiedeń — Lwów.

Ze świata.

+ **Uroczystą akademję ku czci Żeromskiego i Reymonta** urządził uniwersytet czeski w Bartisławie. Dr. Weingart i konsul polski p. Staniewicz, podnieśli myśl współpracy na polu kulturalnem Polski i Czechosłowacji przez zbliżenie się uniwersytetów i młodzieży obu narodów. Prof. dr. Wallmar wygłosił odczyt o Żeromskim i Reymontcie. Na akademję przybyli między innymi: minister dla Słowaczyny dr. Hailay, wojskowy komendant krajowy gen. Skoor i prezydent miasta Okamak.

+ **Zastrzelenie 3 lekarzy w szpitalu moskiewskim**. W klinice w Moskwie zastrzelił bezrobotny Losgaczew w napadzie furji trzech lekarzy, a to neurologa dr. Meisla, dentystę dra Melczamskiego i lekarza naczelnego kliniki dr. Hirschfelda. Po zamordowaniu lekarzy Losgaczew zastrzelił się.

+ **Zamordowanie rosyjskiej księżniczki**. W Petersburgu zamordowano na ulicy 24-letnią księżniczkę **Oboleńską**, która od kilku lat oddawała się **prostyucji**. Po wybuchu rewolucji w kraju liczyła lat 15 i mieszkała w Petersburgu w zamku rodziców. Księżę Oboleński uciekł z Petersburga ze swoją małżonką i zostawił córkę pod opieką guwernantki. Podczas ucieczki Oboleńscy zostali zamordowani, a guwernantka dowiedziawszy się o tem również ją opuściła. 15-letnia księżniczka umieszczoną została w przytułisku, następnie znalazła zajęcie w fabryce, gdzie zawiązała stosunek z robotnikiem, który ją nakłonił do **prostyucji**. Spadała coraz niżej i ostatecznie padła ofiarą morderstwa **rabunkowego**.

Krwawy wiec poselski w Kaliszu.

Starcia policji z bezrobotnymi powtórzyły się. Poseł Hołowacz i starosta kaliski ranni.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 lutego.

Dzisiaj przed południem w Kaliszu, wbrew zakazowi władz administracyjnych, usiłowano otworzyć wiec bezrobotnych w kinie „Stylowy”. W chwili, gdy na mównicy ukazał się poseł Hołowacz (z Niezależnej Partii Chłopskiej), zjawił się na sali wysłany przez zastępcę starosty, p. Stefana Korzyckiego, silny oddział policji, który rozpedził zebranie.

Jeden z demonstrantów rzucił kamieniem, który uderzył w karabin

policjanta, powodując wystrzał (?). W zamieszaniu pobity został zastępca starosty.

Wobec agresywnej postawy tłumu, policja użyła rewolwerów, raniąc 5 osób. Pobito również posła Hołowacza, który stawiał opór policji.

Przybyłe na miejsce oddziały wojskowe zlikwidowały zająścia, obsadzając wszystkie ulice, na których gromadziły się tłumy demonstrantów. W d. 10 b. m. magistrat był nieczynny, sklepy pozamykane.

Rząd wobec wydarzeń w Kaliszu.

Pogłoski o dymisji min. Raczkiewicza.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 lutego.

W związku z wczorajszymi tragicznymi wypadkami w Kaliszu odbyła się późnym wieczorem w Min. Spraw Wew. konferencja z udziałem min. Raczkiewicza, wicem. Olpińskiego i dyrektora Departamentu Jaszczolta. Wydano szereg doradczych zarządzeń.

Do Kalisza wyjechał wczoraj zastępca Głównego Komendanta Policji Państw. Wardeński. Dziś wyjeżdża tam specjalna komisja śled-

cza złożona z przedstawicieli Min. s. Wew., Min. Sprawiedliwości, Pracy i Prokuratury.

Dodać należy, że z powodu uszkodzenia komunikacji telefonicznej z Kaliszem Min. s. Wew. zostało zawiadomione o wypadkach dopiero wieczorem.

W kuloarach sejmowych krążyły dziś pogłoski o dymisji min. Raczkiewicza w związku z wypadkami w Kaliszu. Pogłoskom tym zaprzeczono ze strony urzędowej.

Demonstracje bezrobotnych w Łodzi.

Warszawa, 10. 2. (AW). Z Łodzi donoszą, że dnia 9 b. m. pod magistratem łódzkim zebrał się tłum bezrobotnych, domagając się szybkiego wypłacenia zasiłków. Tłum przerwał kordon policyjny. Po pe-

wnym czasie zdołano przywrócić spokój. Delegacja bezrobotnych udała się do magistratu, gdzie przeprowadzono rokowania w sprawie wypłaty zasiłków.

Groźba wybuchu strajku górniczego w Polsce.

Decydująca konferencja odbędzie się 11. bm.

Warszawa, 10. 2. (AW.) Dnia 11 b. m. w Min. Pracy ma się odbyć konferencja z Radą Zjazdu Przemysłowców Górniczych w celu zażegnania możliwości wybuchu strajku wśród górników Zagłębia Dąbrowskiego i Małop. Zagłębia Naftowego. Górnicy zagrozili strajkiem wobec dążeń właścicieli kopalń do przedłużenia ustawowego dnia pracy. Działki zabiegom sosenwieckiego Inspektora Pracy, p. Galota, strajk można uważać chwilowo za zażegnany. Ponieważ Z. Z. P. nadesłał do Zwią-

ku Klasowego oświadczenie swej solidarności, przeto w razie ujemnego wyniku czwartkowych konferencji strajk objąłby nie tylko Zag. Dąbrowskie ale i Górny Śląsk, gdzie wpływy ZZP. są przeważające.

Również dla poparcia akcji górników węglowych proklamowanyby został strajk w Zagłębiu Naftowym. Sytuacja jest bardzo poważna. Dnia 11 bm. obradować będzie również nad tymi sprawami Związek Górników.

Rosja weźmie udział w konferencji rozbrojeniowej.

Domaga się jednak zwołania tejże poza Szwajcariją.

Moskwa, 10. 2. (PAT.) Komisarjat ludowy dla spraw zagranicznych otrzymał od sekretarza generalnego Ligi Narodów Doumonda telegram donoszący o życzeniu pięciu państw odroczenia terminu zwołania komisji przygotowawczej do konferencji rozbrojeniowej i zapytujący komisarza ludowego o uwagi w tej sprawie.

W odpowiedzi na ten telegram Cziczerin wskazał na to, że rząd sowiecki wyraził już dawno gotowość uczestniczenia w komisji przygotowawczej i zgadza się na przesunięcie terminu zwołania. Rząd sowiecki jednak domaga się zwołania wzmiarkowanej komisji poza Szwajcariją,

stwierdzając, że jest to warunek wstępny współdziałania Z. S. S. R. w pracach tej komisji.

W końcu Cziczerin wyraża życzenie, aby obrady komisji odbywały się w kraju utrzymującym z Unią sowiecką stosunki dyplomatyczne.

RZĄD JUGOSŁOWIAŃSKI BADA AFERĘ FAŁSZERSKĄ.

Budapeszt, 10. 2. (PAT.) Według doniesień pism, rząd jugosłowiański polecił swemu posłowi w Budapeszcie zbadać wyniki śledztwa policyjnego, prowadzonego w roku 1920 przeciwko fałszerzom dynarów.

Nota Niemiec do Ligi Narodów

z prośbą o przyjęcie w poczet członków.

Genewa, 10. 2. (PAT.) Niemiecki konsul generalny w Genewie Aschmann wręczył dziś przed godz. 11 generalnemu sekretarzowi Ligi Narodów następującą notę niemieckiego ministerstwa spraw zagraniczych:

Panie sekretarzu generalny! Powołując się na memoriał Niemiec przesłany rządowi mocarstw reprezentowanych w Radzie Ligi Narodów we wrześniu 1924, na przesłaną panu, panie sekretarzu generalny niemieckiej noty z dnia 14 grudnia 1924 oraz na odpowiedź na nią Ligi Narodów z dnia 14 marca 1925, jak również na załączone w odpisie noty rządów, które uczestniczyły w układzie locarneskim (mowa tu o nocie podpisanej przez Belgię, Francję, Anglię, Polskę i Czechosłowację w sprawie art. 16 paktu Ligi Narodów) mam zaszczyt zgodzić z artykułem 1. przedstawić imieniem rządu niemieckiego propozycję o przyjęcie Niemiec do Ligi Narodów.

Proszę pana, panie sekretarzu generalny, o łaskawe wniesienie w możliwie szybkim czasie tej propozycji na porządek dzienny obrad Zgromadzenia Ligi Narodów. Racz pan przyjąć, panie sekretarzu generalny wyrazy mojego najgłębszego poważania.

Dr. Stresemann.

Nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów

w sprawie przyjęcia Niemiec.

Genewa, 10. 2. (PAT.) Nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów w sprawie zwołania nadzwyczajnego Zgromadzenia ogólnego Ligi Narodów w sprawie przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów, odbędzie się w piątek o godz. 3 popoł. w Genewie.

Prawdopodobnie nadzw. Zgromadzenie ogólne Ligi Narodów zostanie zwołane do Genewy na dzień 8 marca równocześnie z kolejną sesją Rady Ligi Narodów.

Niemcy przygotowali rewolucję w półn. Włoszech.

Wykrycie znacznej ilości broni i amunicji.

Rzym, 10. 2. (PAT.) Dzienniki donoszą, że oddział karabinierów przeprowadził na wyżynie Lavarene poszukiwania, w których wyniku wykryto wielką ilość materiału wojennego, jak rewolwerów, karabinów, szabli, bagnetów, dynamitu, naboji i jeden karabin maszynowy. Stwierdzono ponadto w sposób niewątpliwy, że posiadacze broni odwiedzili w ostatnich czasach bawarscy wyślannicy z Monachjum, których zadaniem było prowadzić propagandę rewolucyjną w Trentine. Wysłannicy

cy ci zapowiadali rychły przewrót pangermanistyczny nad górą Adyga. Równocześnie wykryto w Bolzano wiele broni i amunicji wojennej, przyczem aresztowano kowala Antoniego Necolussiego z Lucerny, — przebywającego czasowo w Bolzano. Panuje przekonanie, że wykryta broń stanowi zaledwie drobną część broni, wykrytej w różnych miejscowościach, do których trudno obecnie się dostać z powodu śniegu. Dotychczas aresztowano 5 osób. Spodziewane są dalsze aresztowania.

Mussolini contra Stresemann.

Wielka mowa w Senacie — Manifestacja jednomyślności.

Rzym, 10. 2. (PAT.) Mussolini wygłosił dziś w senacie dłuższe przemówienie, w którym punkt po punkcie zbijał wczorajsze przemówienie Stressemanna, wygłoszone w komisji spraw zagr. Reichstagu.

Rzym, 10. 2. (PAT.) Po imponują-

cej manifestacji, jaka się odbyła po przemówieniu Mussoliniego w senacie, przewodniczący Tettoni oświadczył, że każe wciągnąć do protokołu sprawozdanie z tej manifestacji, z uczuciem jednomyślności z szefem rządu.

SPRAWA NAPADU NA KURJERÓW SOWIECKICH W LOTWIE.

Ryga, 10. 2. (PAT.) Śledztwo w sprawie napadu na kurjerów sowieckich toczy się dalej. Według doniesień dzienników wykryto cały szereg faktów, wskazujących, że brać Gąbryłowicze brali również udział w innych napadach. Wyniki śledztwa podawane są do wiadomości posłowi sowieckiemu.

DYSKUSJA FINANSOWA W FRANCUSKIEJ IZBIE DEPUT.

Paryż, 10. 2. (PAT.) W Izbie deputowanych toczy się w dalszym ciągu dyskusja nad projektami finansowymi. W głosowaniu przyjęto artykuł dotyczący opodatkowania dochodów z ziemi.

Różne.

+ Drugą rocznicę śmierci Wilsona, obchodzono w Nowym Jorku z wielką uroczystością. Przy tej okazji rozdano premje pokoju tym, którzy zasłużyli się pozawieraniu i utrwalaniu pokoju po ostatniej wojnie.

+ Pomnik Massaryka, prezydenta republiki czechosłowackiej postawiony będzie w Pardubicach kosztem 300.000 kor.

= Stany Zjednoczone mają wkrótce wybudować olbrzymi okręt napowietrzny, któryby mógł przelecieć Ocean Atlantycki w ciągu 2 dni. Plan są już wykończony. Okręt będzie mógł zabrać ze sobą około 100 osób z bagażem.

KRONIKA.

LUTY
11
CZWARTEK

Dziś: rzym.-kat. Lucjana, gr.-kat. Ilnatyja ep.

Jutro: rzym.-kat. Eulalii gr.-kat. Trech Świat.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Czwartek 11 bm. „Kredowe Koło”.
Piątek 12 bm. „Nietoperz”.
Sobota 13 bm. o 3-30 popoł. „Śluby panięskie”. Przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 13 bm. o 7-30 wiecz. „Kredowe Koło”.

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek „Marjetta”.
Piątek 12 bm. „Gdybym chciała...”
Sobota 13 bm. o 3-30 popoł. „Medalion Prababki”. Ceny niższe popoł.
Sobota 13 bm. o godz. 7-30 wiecz. „Marjetta”.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Czwartek „W gołębniku”.
Piątek „Wieczór tańców artystycznych” Pawliszczy i Parnella.

CO GRAJA DZISIAJ W KINIE:

Apollo: Pola Negri „Jej Wielka miłość”.
Chimera: Młodość to dar szatana (Francesca Bertini).

Lew: Dla ciebie kobieto (Henny Porten)
Palace: „Świat zaginiony” dramat.

— Teatr Wielki wystawia dziś w dalszym ciągu, poemat Klauwanda, „Kredowe Koło”.

— Teatr Nowości daje dziś, z niezmiennym powodzeniem, świetną operetkę „Mariette”.

— „Śluby panięskie”, ukażą się po raz ostatni, na popołudniowe przedstawienie dla młodzieży szkolnej, w sobotę w Teatrze Wielkim, w doborowej reprezentacji artystycznej. Przedsprzedaż biletów jeszcze dziś w Komitecie rozrywkowym w budynku szkolnym im. Tańskiej, od godziny 5—7 wieczorem, zaś od jutra w kasie Teatru Wielkiego.

— Józef Śliwiński, światowej sławy pianista, wystąpi w Teatrze Wielkim ze swym wspaniałym recitale fortepianowym na poranku w niedzielę 14 b. m. Zapowiedź występu wielkiego artysty obudziła największe zainteresowanie wśród sfer muzycznych Lwowa, to też napływają już bardzo liczne zamówienia na bilety.

— Zebranie towarzyskie z powodu pobytu Ludwika Solkiego we Lwowie, odbyło się onegdaj w jednej z sal hotelu George'a. Wzięli w niem udział niemal wszyscy artyści teatralni i literaci lwowscy. Podczas bankietu przemawiali: inicjator obchodu jubileuszowego Solkiego we Lwowie dyr. Czarnowski, redaktorzy: Kordys, Geszwind, Kozicki, Heszles, Wasylewski, Schroeder, dyr. Frączkowski i inni. Odpowiedział Solski, który podkreślił, że z radością zawsze przyjeżdżał do Lwowa, do którego jest szczerze przywiązany. Zebranie w najmielszym nastroju przeciągnęło się do późna w nocy.

— Zebranie członków Towarzystwa Miłośników Książki we Lwowie odbędzie się dnia 13 lutego (sobota) 1926 r. o godzinie 6-tej wieczorem w kamienicy królewskiej (Rynek 6), odczyt: Senkiewicz Aleksander: „O tajnych wydaniach Mickiewicza w Ossolineum w roku 1834”. Zarząd: Prezes Jan Kasprówicz, sekretarz Mięczysław Opalek.

— Posiedzenie Obywatelskiego Komitetu rozbudowy m. Lwowa odbędzie się w sobotę 13 bm. o godz. 18 w sali komisyjnej magistratu nr. 2, I. p. Porządek dzienny: 1) Dyskusja nad sprawozdaniem Miejskiego Komitetu rozbudowy. 2) Wnioski.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przesyłać należy przekazem pocztowym, aż do podania nowego numeru P. K. O. — Pieniądże przesyłane na dawny numer P. K. O., nie będą uznane.

—oo—

Mówią, że...

znowu aktualna jest sprawa kradzieży w krakowskim oddziale Najwyższej Kontroli Państwa.

oskarżeni odpowiadają z wolnej stopy, jakkolwiek natychmiast po udowodnieniu im winy powinni być uwięzieni! Po raz nie wiem już który powracamy do tego smutnego tematu, który zagranicą skrzętnie notuje i wyzyskuje przeciwko nam. I czy naprawdę nie ma już sposobu na wytepienie tych ciągłych kradzieży? Czy dalej ochraniać będziemy tych wysoko postawionych złodzieży, którzy są na wolności i bająłskie sumy płacą na obronę, która z nich rob „niewinnych”? Czy nikt z postów nie wniesie interpelacji w Sejmie pod adresem ministra sprawiedliwości? Czy ci postowie nie wiedzą, iż warstwy niższe i chłopci głośno mówią o konieczności lokowania swych oszczędności za granicą, gdyż w Polsce mogą je ukraść?! Strach pomyśleć jak nisko upadliśmy i jak nas już nie stać na wydzwignięcie się z tego! Czy naprawdę nie jest aktualną sprawą karania śmiercią tych wielkich złodzieży okradających nas z majątku i czci?!

rrr.

— Pomnik arcyb. Bączewskiego stanąć ma we Lwowie staraniem Komitetu biskupiego. Projekt pomnika wykonał artysta rzeźbiarz Woitowicz. Pomnik wykuty w marmurze stanie w katedrze.

— Wielki Koncert symfoniczny poświęcony w całości arcydziełom Ryszarda Wagnera, odbędzie się w niedzielę 14 b. m. o godzinie 12-tej w południe. Wykonawcami wspaniałego programu będą pełne orkiestry Polskiego Towarzystwa Muzycznego i Teatru Wielkiego pod batutą Dra. Adama Sołtysa, oraz znakomity tenor Marceli Sowilski. Program złożony z najcenniejszych utworów mistrza z Beureutu. Na koncert ten ustanowione zostały popularne ceny miejsc.

— Ze związku Sędziów Małopolski. Dnia 14 b. m. w niedzielę o godzinie 10 rano odbędzie się w sali Nr. 1 Sądu okręgowego karnego we Lwowie, ul. Batorego l. 3, I piętro, Wiec sędziów i prokuratorów, przy współudziale posłów i senatorów w sprawie rządowego projektu nowej ustawy uposażeniowej, który niszczy dotychczasowe słuszne prawa odrębne stanu sędziowskiego przy równoczesnej znacznej redukcji dotychczasowego uposażenia. Liczny udział pp. sędziów, prokuratorów i kandydatów sędziowskich bardzo pożądanym.

— „O wychowaniu dziecka” wygłosi prof. dr. Gröer odczyt w piątek 12 bm. o godz. 5 popoł. w sali Katol. Związku Polek, ul. Rutowskiego l. 10.

— C. k. Sąd powiatowy S. I. we Lwowie ul. Sądowa. Taką pieczętkę mesi wyrok zaoczny, wydany — „w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej” dnia 5 lutego 1926 r. Kto nie wierzy, niech w godzinach wolnych wstąpi do naszej Redakcji, a pokażemy mu ten dokument. Zdałoby się, że nic łatwiejszego jak wyciąć scyzorykiem owo „c. k.” i pieczętka byłaby w porządku. Czyżby w Sądzie powiatowym S. I. we Lwowie od roku 1918 nic się nie zmieniło? Gdyby cesarz Franciszek Józef I wstał z grobu i zobaczył ową pieczętkę, powiedziałby: „Das ist doch ein Skandal!”

Z targu.

Lwów 11 lutego.

Ceny nabiału: 1 litr mleka 30—40 gr., 1 kg. masła 5—5.50 zł., 1 kg. sera 1—1.20 zł.

Jaja po 15—17 gr.

Jarzyny: 1 kg. ziemniaków 10—12 gr., buraków 20 gr., cebuli 50 gr., marchwi 25 gr.

Owoce: 1 kg. jabłek 40 gr. — 1.50 zł., sliwek suszonych 80 gr. — 1 zł., cytryny po 10—15 gr., pomarańcze po 45—65 gr. sztuka.

—oo—

— Lokatorzy miasta Lwowa. W czwartek dnia 11 bm. o godz. 19 w sali Inst. Technologicznego, ul. Bourlarda 5, boczna Batorego, odbędzie się wielkie zebranie z porządkiem dziennym: Nowelizacja ustawy o ochronie lokat. Wstrzymanie zwyczajki czynszów. Akcja porozumiewawcza lokatorów z właścicielami realności.

— Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się w czwartek 11 bm. o g. 8 wieczór w sali posiedzeń Rady miejskiej w ratuszu. Na porządku dziennym m. in.: Wprowadzenie komunalnego podatku gruntowego od gruntów niepodlegających państw. podatkowi grunt. Zaopiniowanie podania o koncesję aptekarską. Zmiana III. części regulaminu obrad Rady miejskiej.

— Posiedzenie lwowskiego Koła T. N. S. W. odbędzie się w sobotę 13 bm. o godz. 19.30 w sali kl III. A gimnazjum im Kopernika (ul. Kubali). Porządek obrad: 1) Odczytanie protokołu. 2) Sprawozd. z działalności Wydziału za rok 1925. 3) Sprawozdanie komisji rewizyjnej. 4) Dyskusja. 5) Wybór Zarządu Koła na rok 1926. 6) Wnioski i interpelacje.

— Za oszustwo na wadze skazał wczoraj jednostkowy sędzia radca Lyczkowski Matkę Perl z Belza na 4 tygodnie ciężkiego więzienia.

— Zbiegli z domu w niewiadomym kierunku 15 letni Grzegorz Koćcio zam. przy ul. Puławskiego 4 i 13 letni Kazimierz Kowal zam. przy ul. św. Zofii 22.

Bal prasy

13. lutego.

Lwów, 11 lutego.

„Lwów — Prasie” — jednodniówka na dochód funduszu wdów i sierót po dziennikarzach polskich okaże się w dniu Balu Prasy. Ze względu na bogatą treść i estetyczną formę zewnętrzną oraz taniość wydawnictwa (2—1 zł.), powinno ono znaleźć się w każdym domu polskim.

Na treść Jednodniówki złożyły się twory najwybitniejszych autorów i dziennikarzy, a mianowicie: Henryka Cepnika, Artura Cwikowskiego, Michaliny Hausnerowej, Jana Kasprówicza, Marji Kazeckiej, Mieczysława Opalka, Wilhelma Raorta, Henryka Zbierzchowskiego i Stanisława Wasylewskiego.

Stroną administracyjną wydawnictwa zajmuje się P. B. P. „Orbis” oddział reklamowo-wydawniczy, Lwów, ul. Jagiellońska 20. Tel. 8-11.

Przypominamy, że Komitet Balu Prasy urzęduje od dzisiaj w Kasynie i Kole lit. art., gdzie można jeszcze otrzymać zaproszenia oraz nabywać bilety wstępu. Bilety rodzinne i akademickie będą wydawane jedynie w przedsprzedaży.

—oo—

Co się stało w mieście?

— Aresztowano: Stanisława Lemę zikę b. urzędnika sądowego zam. przy ul. Janowskiej 15 za niebezpieczne pogroźki.

— Usiłowane skrytobójcze morderstwo. Posterunek PP. w Rodzicach pow. Gródek Jag. doniósł Ekspozyturze lwowskiej, że dnia 7 b. m. o godz. 12 Jan Wanat usiłował w skrytobójczy sposób zamordować Władysława Kaliczaka i w tym celu zmienacka wbił mu w plecy bagnet. Kaliczaka w groźnym stanie odwieziono do szpitala we Lwowie, zaś za zbiegłym Wanatem czyni się poszukiwania.

— Kradzieże i włamania. Wczoraj o godz. 3.30 nieznanymi złodziejami się do sklepu spożywczego Mozesa Schafera przy ul. Kleparowskiej 23 i skradli artykuły spożywcze wartości 302 zł. — Za kradzież wódki na szkodę Zofii Olizar zam. przy ul. Potockiego 47 aresztowano Annę Kłodę. — Dnia 9 b. m. nieznanymi złodziejami włamał się do kurnika folwarku „Bielowska” i skradł na szkodę szkoły gospodarce w Snopkowie 8 kur. — Za włamanie do sklepu Olgi Zalewskiej przy ul. św. Teresy 2a aresztowano Marię Karaka i Karola Harasymowicza.

—oo—

— Nowe warunki tytoniu. Z początkiem b. m. monopol tytoniowy puścił w obieg dwa nowe gatunki tytoni luksusowych: „Purszczan” i „Hercegowina”. Tytonie te, z których pierwszy jest słabszy i tańszy, drugi silniejszy w smaku wyrabiane są z wyborowych liści krajane równoległe i pakowane w pięknie emaljowanych pudełkach blaszanych. Cena 12 zł. za 100-gramowe pudełko.

—oo—

Złożono w naszej administracji

WP. Józefa Balkowską z Jaremkowa p. Rudki złożyła w adm. „Kurj. Lw.” zł. 3. na bezrobotnych.

Kalendarzyk podatkowy.

Lwów, 11. lutego.

Przypominamy, iż osoby fizyczne których dochód w 1925 r. przewyższył 1,500 zł., są obowiązane złożyć zeznanie o dochodzie na przepisowych formularzach do 1 marca, zaś spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do 1 maja.

Osoby, których główny dochód płynie z przedsiębiorstw 4 i 5 kategoria handlowej lub przemysłowej, lub z domu najwyżej o 4 izbach, składają zeznanie tylko wtedy, gdy otrzymują specjalne wezwania władzy skarbowej. Formularze do zeznań otrzymać można w urzędach skarbowych. Skrupulatnie wypełnione zeznanie należy oddać w odpowiednim urzędzie skarbowym.

Zaznaczyć należy, że do 1 maja rb. trzeba uiścić podatek w wysokości pół kwoty, która przypada od wykazanego w zeznaniu dochodu.

•••

Dnia 15 lutego upływa termin składania zeznań o obrocie osiągniętym w 2 gim półroczu ub. r.

Z obrotu można potrącać jedynie kosztą przekazu, ubezpieczenie towaru, wyłożone przez nabywcę, (który sporządza zeznanie) zwrotu towaru, bonifikacje i skonta. Wszystkie te potrącenia winny być dowodami uzasadnione.

—oo—

Kurjer ekonomiczny.

WYWÓZ ŻYTA.

Według danych zebranych przez główny urząd statystyczny, urodzaj w r. 1924 i 25 wyrażał się produkcją 653.850 wagonów 10 tonowych żyta. Jeżeli od tej ilości odjąć 90.000 wagonów (okrągło) ziarna na wysiew, otrzymamy w rezultacie 563.850 wagonów żyta na cele spożycia wewnętrznego i na ewentualny eksport. Przyjmując zaludnienie Polski w wysokości 29.300.000 osób i przewidzianą normę spożycia w wysokości 174 klg. na głowę, otrzymamy 512.750 wagonów zapotrzebowania żyta na spożycie wewnętrzne. Teoretyczna przeto nadwyżka wynosi 51.000 wagonów. Do 1 stycznia r. b. wywieziono zagranicę według danych G. U. S. ogółem 18.000 wagonów, pozostaje więc jeszcze 33.100 wagonów.

Ze względu jednak na niemożliwość ustalenia w chwili obecnej czasu i wysokości przypuszczalnych zbiorów, w r. b. gospodarczym należy liczyć się z koniecznością utrzymania do czasu nowych zbiorów pewnych rezerw żyta, zwłaszcza, że cyfry G. U. S. mogą być niezupełnie jeszcze pewne.

Wobec znacznej poprawy kursu złotego w styczniu r. b. zawieranie nowych transakcji eksportowych żyta nie będzie się opłacało.

WYWÓZ DRZEWA Z POLSKI.

Wywóz drzewa w r. ub. wzmógł się w stosunku do roku 1924 dość znacznie. W r. 1925 wywieźliśmy 3.267.708 ton drzewa wartości 241.837.000 zł. podczas gdy w r. 1924 tylko 2.007.532 tony wartości 137.106.000 zł. W r. ub. ministerstwo przemysłu i handlu zwróciło specjalną uwagę na tę ważną gałąź gospodarstwa krajowego.

Racjonalna polityka w tej dziedzinie, zwłaszcza jeśli chodzi o odpowiednie zorganizowanie przemysłu drzewnego i przystosowanie się do wymagań rynków zagranicznych, może dać bardzo poważne korzyści. Dotychczas nasze bogactwa nie są jeszcze należycie wykorzystywane i dlatego poważną pozycję naszego wywozu stanowi surowiec i półprodukty, a stosunkowo mała wyroby z drzewa. Kontynuowanie więc akcji, rozpoczętej pomyslnie przez rząd, jest konieczne.

W 1925 r. najpoważniejsze pozycje wywozu naszego drzewa stanowią: papierówka — 690.563 tony za 28.041.000 zł., bale, deski i łaty — 1.139.589 ton za 102.443 000 zł., kłody, kloce i dłużyce — 494.724 tony za 33.050.000 zł., kopalniaki — 345.469 ton za 12.603.000 zł., podkłady kolejowe — 361.033 tony za 25.200.000 zł., wyroby bednarskie — 73.789 ton za 11.273.000 zł., formiery i wyroby stolarskie — 16.407 ton za 18.011.000 zł.

REGLAMANTACJA PRZYWOZU.

Centralna Komisja Przywózowa w Warszawie zwraca uwagę, że pozwolenia przywózowe wydawane w roku bieżącym winny być wykupywane w przeciągu 21 dni od daty zawiadomienia o wysokości opłaty manipulacyjnej, przez przekazanie odpowiedniej sumy do Urzędu Celnego, Warszawa-Gdańska i przesłania odnośnego kwitu pocztowego pod adresem Wydziału obrotu towarowego min. przemysłu i handlu. Pozwolenia niewykupione w terminie wspomnianym zostaną mechanicznie anulowane.

O ile zaś chodzi o pozwolenia przywozu wydane w r. ub., to zwraca

ca się uwagę, że pozwolenia te, o ile nie zostały wykorzystane w terminie ich ważności, mogą stanowić podstawę do powtórnego wniesienia podania na niewyżytkowaną ilość towaru, z tem jednakową, że czasokres, w którym powtórne podania te mogą być na powyższej podstawie wnoszone, upływa z dniem 20 lutego b. r. Po tym dniu niewyżytkowane pozwolenia, nie będą stanowiły podstawy do specjalnie przychylnego traktowania podań.

GIEŁDA LWOWSKA.

Wszystkie prawie papiery dywidendowe wykazywały dzisiaj niższą kursów, przy częściowo zwiększonej podaży.

Obnoty średnie; dotyczyły tylko akcji przemysłowych i sporadycznie akcji bankowych.

Tendencja zniżkowa.

Uspokojenie wyczekujące.

Kotowane: Chybie 3.50; Hipoteczny 0.46; Przemysłowy 0.08; Chodorów 4.60, 4.55; Cmielów 0.20; Niemojowski 0.20; Gazolina 1.05, 1, 1.19; Oikos 0.85; Tesp 2.90.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj po południu haussa. — Obrót ożywiony.

Dolary ameryk. 7.90 — 7.92; dol. kanad. 7.70 — 7.72; korony czeskie 0.23 i pół — 0.24; leje 0.03 i pół — 0.03 i trzy czwarte; franki fr. 0.30 — 0.30 i pół; franki szw. 1.60 — 1.65; funty 36.50 — 37.50.

Złoto: 20 kor. 30.50 — 31.50; 20 fr. 29 — 29.50; 20 mrk. 35.50 — 36.50; 10 rubli 38.50 — 39.

Srebro: kor. austr. 0.62 — 0.65; 5 kor. 3.25 — 3.28; floreny 1.63 — 1.64; ruble 2.55 — 2.65; kopiejki 1.55 — 1.65.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Zastój w obrotach giełdowych i pozagiełdowych. Zainteresowanie tylko dla owsa, który nadal zwiększa w cenie. Silna podaż w życie przy braku popytu. Tendencja na ogół utrzymana. Uspokojenie słabe.

Pszemica krajowa biała 29.00 — 31.00 zł. Pszemica kraj. czerwona 32.00 — 34.00 zł. Żyto małopolskie 18.50 — 19.50 zł. Jęczmień małopolski browarn. 18.50 — 19.50 zł. Jęczmień małop. pastewny 15.00 — 15.50 zł. Owies małopolski 20.00 — 21.00 zł. — Ceny szacunkowe bez transakcji.

WIENIEŃSKI SKANDAL SZANTAŻOWY.

Lwów 11 lutego.

Redaktorowi szantażyście Aleksandrowi Weissowi we Wiedniu, który na stanowisku naczelnego redaktora dziennika brukowego „Abend“, popełnił mnóstwo szantaży i brał łapówki od romuńskich miliarderów i dyrektorów banku wytoczone dochodzenia i wymuszenie. W dyrekcji policji wiedeńskiej przesłuchano już rozmaite ofiary „Weissa“, między innymi **Bosela** i **Castiglioni**, którzy jednak w obawie skompromitowania się, zeznali, że to nie było „milczkowe“ lecz tylko zwykłe honorarium za usługi Weissa. Nie chcieli przyznać się do tego, że płacili szantażyście za przemilczenie spraw rozmaitych.

Towarzystwo dziennikarzy wiedeńskich ogłosiło odezwę, w której domaga się szczegółowego śledztwa, ścigania winnych i ukarania „parazytów owiec“. Ostatnia afera wiedeńska jest najlepszym dowodem konsekwencji tego faktu, że do dziennikarstwa dopuszcza się brudne intrydy. Następstwem tego, procesy o korupcję i wymuszenie.

KURJER SPORTOWY.

POLSKI ZWIĄZEK NARCIARSKI CZŁONKIEM FIS-a.

Na kongresie Federation Internationale de Ski, który odbywa się obecnie w Helsiנגforsie, Polski Związek Narciarski został jednogłośnie przyjęty na członka zwyczajnego federacji.

Uchwała została powzięta z wielkim aplauzem wszystkich bez wyjątku związków. Polski Związek Narciarski, otrzymał telegraficzne gratulacje, od przedstawicieli związków narciarskich: Francji, Rumunii, Czechosłowacji, Szwajcarii, Włoch, Japonii i Austrii.

NARCIARZE POLSCY W SZWAJCARJI.

W międzynarodowym konkursie skoków w Gründewalden, uzyskał Andrzej Krzeptowski I. trzecie miejsce, skokami długości 35 mtr. Pierwsze miejsce zdobył Oosterden (najdłuższy skok 42 mtr.). Do zawodów stawało 30 skoczków. W Wenggen, również na międzynarodowych zawodach narciarskich zdobywa Stanisław Gąsienica-Sieczka trzecie miejsce w ogólnej klasyfikacji. Najdłuższy skok Sieczki wynosił 44 mtr. Andrzej Krzeptowski I. uzyskał 7 miejsce — skok najdłuższy 41 mtr. Zwyciężył Brunners — skok 56 mtr. Wyniki obu narciarzy naszych są lepsze od rekordu dotychczasowego polskiego Zeydla.

ŁYŹWIARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA W SZTOKHOLMIE.

W Sztokholmie odbywają się łyżwiarskie mistrzostwa świata pań w jeździe figurowej. Mistrzostwo świata zdobyła Jaross-Szabo po raz piąty z rzędu. Następne miejsca zajęły pp. Muckelt (Anglia), Sonja Hennic (Norwegia), Brochhoff (Niemcy), Böckl (Austria).

Mistrzostwo w jeździe szybkiej na Nordiska Spelen w Sztokholmie zdobył Ballangrund (Norwegia). Następne miejsca zajęli: Evensen (Norwegia), Larsen (Norwegia), Polatschek (Austria).

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 21.00. Koncert. Mediolan (320). Godz. 21.00 Koncert poważny.

Praga (368). Godz. 21.00. Sprzedaż naręczona, opera Smetany.

Rzym (425). Godz. 20.40. Koncert wokalnie - symfoniczny.

Tuluza (441). Godz. 21.45. Muzyka taneczna.

Zurych (515). Godz. 20.30. Włosko-romański wieczór.

Wiedeń (530). Godz. 20.15. Koncert wiedeńskiej orkiestry symfonicznej.

Kondensatory Square Law, Low loss angielskie, cewki Low loss, kondensatory Dubilier do nabycia w firmie KINOFOT, Lwów, 3 Maja 11a.

Walne Zebranie Sekcji Piłki Nożnej I. K. S. Lechia odbędzie się 16 b. m. (wtorek) o godz. 19 w Sekretaracie klubu.

PIŁKA NOŻNA WE WIEDNIU.

Wiedeń: Amatorzy-Hertha 4:2 — o mistrzostwo.

Towarzystwie zawodów: Rapid-B. A. C. 3:1.

Vienna-Slovan 1:1, Hakooh-Sporting 3:0, Sportklub-Nicholsen 5:3, Rudolfshügel-Verwärts 0:6 5:5.

SUKCESY ZARZĄDU PZN WE FRANCJI I CZECHOSŁOWACJI.

Polski Związek Narciarski urządził w Warszawie drugą konferencję prasową, podczas której prezes PZN — ppłk. Bobkowski podniósł zwycięstwa naszych narciarzy we Francji i Czechosłowacji. P. A. B. w „Polsce Zbrojnej“ pisze, że „nie wypadało oczywiście ppłk. Bobkowskiemu dodać, że sukcesy narciarzy naszych we Francji i Czechosłowacji w dużej mierze są zasługą jego (t. j. ppłk. Bobkowskiego) i reszty członków pracującego zarządu P. Z. N., których niestrudzonej i celowej pracy są one wynikiem“. Tyle panegiryk „Polski Zbrojnej“. Zauważcie, szczęśliwi są zawodnicy w tej Polsce, kiedy bez wysiłku wyjeżdżają zagranicę po zwycięstwa — a za nich pracuje prezes PZN i... reszta członków pracującego zarządu. Co p. prezes na taką niedźwiedzią przysługę?

MIEJSKI TEATR WIELKI Początek przedstawień o godz. 7-30 Czwartek 11 stycznia 1926.

Kredowe koło

(KREIDEKREIS)

Poemat dramatyczny w 5-ciu aktach — wedle chińskiej legendy — Klabunda.

OSOBY:

Czang-Haitang	Hańska
Pani Czang, jej matka	Pillerowa
Czang-Ling, jej brat	Peliński
Ma, mandaryn	Zytecki
Ji-Pei, jego żona, pierwszego stopnia	Rasińska
Pao, ksiądz	Stępowski
Czu-Czu, sędzia	Fertner
Czao, sekretarz sądu	Szosland
Tong, właściciel herbac.	Kalinowski
Położna	Rowińska
Kulis I	Koczyrkiewicz
Kulis II	Relski
I-szy żołnierz	Bielecki
II-gi „	Czaki
III-ci „	Przystawski
IV-ty „	Neuman
Woźny sądowy	Dobroski
Oberzysta	Lewicki
Poeta	Rzęcki
Mistrz ceremonii	Wierzbicki
Policjant	Czaszka
Gejsza	
Urzędnicy sądowi, gejsze, publiczność, dziecko, policja, żołnierze	

Reżyser: Edward Zytecki.

TEATR NOWOŚCI.

Początek o godz. 7-30.

Czwartek 11 stycznia 1926.

Marjetta

Operetka w 3-ach aktach R. Bodansky'ego i B. Hardt-Wardena. Muzyka Waltera Kollo. Tłomacz Wincentego Rapackiego (syna).

OSOBY:

Rene di Torelli	Kuligowski
Marietta, księżna Lavary	Rylska
Margrabia Paolo Arancini	Szosland
Antonio del Fosco, ochmistrz dworu księżnej Lavary	Szmíd
Nicolo Tromboni, uliczny muzykant	Tatrzański
Marietta, pomarańczarka	Korabianka
Capistrani, dyr. kasyna	Kopczyński
Zambisi	Kowalski
Fredo, kelner	Hebenstreit
Detektyw	Szymański
Kamerdyner I.	Bykowski
Kamerdyner II.	Fried
Rzecz dzieje się w Rzymie, współcześnie	

Reżyser: Michał Tatrzański.

Wykwintną garderobę męską do miary,

wykonanie pierwszorzędne, pod kierownictwem fachowych sił zagranicznych, z materiałów powierzonych lub własnych, pierwszej jakości wyrobów bielskich poleca **Salon krawiecki**

Marek Amsterdam i Ska. Lwów, Pasaż Mikolascha.

KRÓJ NAJNOWSZY! — KREDYT 6-MIESIĘCZNY. — CENY PRZYSTĘPNE!

— — Zamówienia z prowincji wykonujemy w przeciągu 48 godzin! — — 1171

SŁYNNIE NA ŚWIAT CAŁY.

Gwarancja 50-letnia

Jener. Przedstaw. na Polskę:
Warszawa, Zielna 32. Tel. 137—28.
Wielki wybór rowerów i części na miejscu.

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE. 1091

Specjalista chorób płuc, serca i żołądka
Dr. FELIKS HAHN
Lwów, Gródecka 46. tel. 834 Prześwietlenie Roentgenem.
Leczenie lampą „Sollux“ i lampą kwarcową. 1215

Mamy zaszczyt zawiadomić niniejszem Sz. Odbiorców we Lwowie i wschodnich Województwach byłego zaboru austriackiego, że Firma **Carnier & Co** we Lwowie na Zniesieniu przestała być zastępcą sprzedaży naszego piwa na wyżej oznaczone tereny, natomiast otworzyliśmy we Lwowie przy ul. Tatarskiej l. 3. Tel. 3810 skład naszego piwa i prowadzimy go we własnej administracji.

Jan Götz
Browary i Fabryka Drożdży Spirytusowych
w Okocimie.

1216

Wydawnictwo „Nowa Szkoła“
LWÓW, PAŃSKA 17.

poleca dla Nauczycieli: **Ruchome abecadło** szkolne po 3-50 zł. **abecadło dla dzieci** w pudełkach po 0-60 zł., **tablice ruchomego abecadła** szkolnego po 5 zł. Porto opłaca zamawiający. **Wskazówki metodyczne do abecadła** i cennik 25 gr w znaczkach poczt. 1189

NASIONA

gospodarcze
warzywne
kwiatowe

z pierwszorzędnych plantacji krajowych i zagranicznych poleca 1213

EDMUND RIEDL

Lwów, ul. Rutowskiego 3.
Cenniki szczegółowe wysyła się na żądanie.

Zapisujcie się
do **Ligi Obrony Powietrznej**
Państwa.

ZAKŁADY A. HEGEDÜS

GRAFICZNE Sp. z ogr. odpow.
Lwów, ul. Św. MICHAŁA 4
(boczna Kościuszki) Dom własny. Tel. Nr. 19 14.

wykonują pierwszorzędne
AKCJE, ETYKIETY,
SYGNATURY,
PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY,
DYPLOMY, NUTY,
nadto
wyroby litograficzne
tłoczono
oraz wszelkie roboty
w zakresie
ARTYSTYCZNEJ
LITOGRAFJI
wchodzące. 1184

Labor. C. hem. Farmac.

AP. Kowalski, Warszawa 726

Wszelch nauk lekarskich **Dr. J. Ardel** b. sekundariusz szpit. państw. ord. obecnie ul. Kołłątaja 5. od 12-1 i 3-5. 1196

INSERUJ CIE
w „Kurjerze Lwowskim“

z powodu zniżki dolara sprzedaje 1145
GRAMOFONY
i **MASZYNY** do szycia w 16 RATACH 16
S. ARNOLD, Lwów, Kazimierzowska 13.
Wielki wybór płyt, gramof. po cenach fabr.

Zawiadomiam 1136
WP. członków N. U. Z. Y. i prywatnych, że prowadzę **pracownię obuwia** na własną rękę w nowym lokalu, przy ul. Wałowej 23. Wykonanie szybkie i staranne po cenach umiarkowanych. **Józef Hryczuk.**

Nauka i wychowanie.

WYCHOWAWCZYNI izr. rozumiejąca życie i gospodarstwo przyjmie posadę na wyjazd. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.“ Wychowawczynie. 1178

STENOGRAFIJ wyucza wszystkich listownie bezpłatnie, celem propagandy Instytut Stenograficzny, Antoniego Wojnara, Warszawa, Krucza 26. 1124

BEZPŁATNIE wyucza stenografii listownie Redakcja Stenografa Polskiego, Warszawa, Mokotowska 57. 1163

Kupno i sprzedaż.

ORTOPIAN „Wirth schüler-Bösendorfer“ krzyżowy, stan i wygląd bardzo dobry, sprzedam okazyjnie. Kopernika 26, parter, oficyna, Sklenski. 1152

ZNANY SPECJALISTA owalnych i różnokątnych szkielec dorabia zegarmistrz **L. Rosengarten**, Piekarska 11 oran naprawia stare antyki. 1206

ŻARÓWKI najlepsze

i wszelkie materiały instalacyjne najkorzystniej sprzedaje firma 1207

Henryk Sonnenschein, Lwów
Sienkiewicza l. 8, róg Lindego.

W ZAKŁADZIE kosmetycznym i fryzjerskim **Berta Thiel** (Plac Trybunalski l. mezanin), usuwa się z pomocą najnowszych aparatów zmarszczki i nieczystości twarzy, czerwoności nosa i rak. Tamże wykonuje się artystyczne fryzury według paryskich żurnali, farbowanie włosów oryginalną farbą Henne, strzyżenie włosów, roboty perukarskie i manicure. 1039

WŁASNY WYRÓB — CENY FABRYCZNE

KOŁDRY JEDNO I DWJ-STRONNE od zł 27-50

MATERACE z TRAW. MORSK od 42 i WŁOSIENNE od 85

PODUSZKI pierzane od 17-50. — **GOTOWE PRZĘCIERADŁA** pod kołdry od 11-50. — na postanie od 6-50. —

Gotowe poszewki od 4 — **KOCE — KAPY FIRANKI — DYWANY** itp. sprzedaje najtaniej

FABRYKA POŚCIELI

PIETRUSZEWSKI-MLEKO

Lwów, KORALNICKA 6. — Telef. 37—72.
DLA ZAKŁADÓW. — SZPITALI i t. p. — CENY OFERTOWE NISKIE. 1069

Poszukujemy przedstawiciela na województwo stanisławowskie i tarnopolskie

do odwiedzenia klienteli branży kolonialnej celem sprzedaży znanej kawy figowej i karlsbadzkiej korzennych przypraw kawowych. Oferty z referencjami, możl. w jęz. niemieckim, przyjmuje: 1089

Otto E. WEBER, G. m. b. H. Gdańsk.

Ucz się, w nauce twa przyszłość.

1) Chcesz uzyskać cenzus nauki z klasy 4, 6, 8 gimn. (potrzebny do awansu lub stabilizacji). 2) pragniesz posiąść ogólną wiedzę niezbędną w pracy i życiu (prosp. III). 3) chcesz nauczyć się szybko języka angielskiego, niemieckiego, lub francuskiego (prosp. II), wpisz się zaraz na: **„Powszechne Kursa Korrespondencyjne Matura“**, Kraków, ul. Karmelicka 35. Uczą P. P. Profesorowie szkół średnich i Docenci Uniw. — Próbne lekcje na 8 dni, po nadesłaniu zł. 3. (w znaczkach) Wpisy na II. semestr do 1. lutego br. Informacje i prospekta bezpłatnie. Na odpowiedź znaczki. 1121

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr, Nadesłane i nekrologia 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej. Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19. pod zarz. Z. Kiebusiewiczą. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Struński.